

20071112

2
СЕРПЕТНО.

Mukaddime

Bu risalede okuyucularımıza, Türkiye komünist fırkasının faaliyet programını, ve menkeleimizin inkilâp meseleleri hakkındaki görüşlerini (tezlerini) takdim ediyoruz. Bu iki kıymetli tarihi vesika 1929 senesi ortalarında, T. K. P. muvakkat merkez komitesi tarafından kaleme alınmış, ve Komünist Beynelmileli İera Komitasına arz edilmiştir. Onların ihtiva ettiği tahiller, siyasi hükümler ve direktifler komitelerin komisyonlarında esaslı ve etraflı bir tekkike tabi bulunduğundan sonra, İera Komitesi Siyasi Kılavetinin 1930 şubat ayının ikinci ceasesinde resmen tasvip ve tasdik edilmiştir. Komünist hareketine temel teşkil eden ve istikamel veren fikriyat bu vesikalarda temal edilmiş bulunmaktadır. Vakfında onlar yalnız fırka azalarına tanınım edilebilmiş geniş mükyasla nesri bazı namialara çarpmıştır. Bugün bu ihtiyacı da tatmin edilemekten büyük bir hazz daymaktayız.

Türkiye komünist fırkası programının ana hatları ilk def'a fırkanın 1925 umumî kongresinde çizilmiştir. Ertesi sene zarfında merkez komitesinin harici bürosu bu lâihayı tadil ederek mazbut bir program şekline sokmuş; bu proje, 1926 fırka konferansı tarafından tadil ve kabul edilidiktten sonra, komitelerin tasvibine mazhar olmuştur. Elzeyvîm müteber olan ve bu risalede nesredilen program, vakayim şir'atle inkisafı neticesi, bilhassa halk fırkasına dair hükümlerini eskimüş olan bu ilk programın, harpten sonraki sermaye-darlığın üçüncü devresine uyacak bir tarzda tashih ve tevsi edilmiş muaddel bir şeklinden ibarettir.

Bu vesileden istifade, programda ve tezlerde, âdeta rumuzlar ve vecizeler tarzında ifade edilmiş olan fikirleri bir az ızah ve tefsir etmekle okuyucularımızın telkiklerini kolaylaştırılmış olacağımız kanaatindeyiz.

vehi bir neticesi, müstahsil kuvvetlerin sür'atle in-
kısafı ve tecine milli bir proletaryanın doğulması ol-
muştur. İctimai kuvvetler muvazenesinde Türkiye ane-
lesini en evli zımnından beri ihmal edilebilecek bir kemiyet
olmaktan çıkmıştır. Kısa faslelarla, senelerdenberi patron-
lara karşı girişmekle beraber kalmadığı iktisadi meclis
mücadeleleri, ve köylülik ve küçük burjuvazi ile birlikte,
bir fil işinik ettiği burjuva inkılabı hareketleri (1908 ve
1920—1922) onun esastı bir sınıf sınıra iftisap etmesini
tenin ettiler. Merhametsiz bir sermayedarlık istismarına
tabii olan Türkiye anelesi sınıfı, bağından, kendisini kati
kuruluşu işle edecek olan, tıllıkkâr sığıcı mücedelere
olduğunu icap ettirdiği olgunlaşmış mülk edilebilir.

Besni istatistiklere göre, memleketle — 256.000 ni sayı-
lanca olan — 400.000 ni müteavis bir ecirler küllüsü mev-
cuttur. Bunun yanında mikdarı 450.000 aile kadar tahmin
edilen, yersiz yurtluz ve ac muazzam bir köylü küllüsü
vardır. Bunlar iş kuvvetlerini yok bahasına kiratlayarak,
zengin köylüler, ve çiflik sahipleri menfaatına irgalik
etmek suretile geçinmeğe uğraşırlar. İhsafsızca soyutan,
ağzından lokması çalınan bu muzlatıp rençber küllüsün
geçer nesilleri arasında, sermayedarlara karşı olan kusumel
derin kökler salmış; ve onların gündüde emekleri için olan
mücedeleri, son rubu asır zarfında, sınıf mücedeleri
medhiyetini ihraz etmeğe başlamıştır. İktidar makamında
birbirlerini takip eden siyasi burjuva teşekküllerinin — ve
en son halk fırkasının — onların iktisadi hareketlerine dı-
mancasına müdahaleleri ve kendilerini daimi bir tehlike tabii
tutmaları, bu ezilen selirli ve köylü ecir küllelerini toplan-
maktan ve teşkilatlanmaktan alkovabılmışıdır. Şuurlan-
malarına ve aralarında ki kesniit bağlarının gündün güne
kuvvetlenmesine mani olamamıştır. Kemalist hükümet,
mevcudiyetini tehdit eden en büyük tehlike irica tehlikesi
olduğunu mütemadiyen İleri sürdüğü halde, tekmilli tehli-

tehlilerini olanca şiddetlerle anelesi sınıfına karşı kullan-
mağa, diktatorluğunun daha başlangıcında, lüzum görmüş;
ve bu ezme ve yıldırma siyaselini her gün bir az daha keskin-
leştirerek, son zamanlar adeta hakimiyetinin bir esas ümde-
talakki etmeğe koyulmuştur. Bu, onun icimal ve iktisadi
fealiyetlerine verdiği istikametle tabii bir neticesidir. Zira
onun, menfaatlerini temsil ve müdafaa ettiği, türk burjuva-
zisi, asgari bir zaman zarfında, pek gerisinde bulunduğu
beynelhül sermayedarlık seviyesine irtisap etmek istediği
ediyor. Halbuki bu gayeyi tahakkuk ettirmeğe medar ola-
bilecek, eli altında mevcut yegâne çare, ifrat derecede iş
kuvvetini istismar etmekten, ve dahill pazarı — yani köylü
ve selirli geniş müstehlik küllelerini — hudutsuz bir tarzda
soymaktan ibarettir. Başka tırlı, onun, az çok ehemmiyetli
hazir bir sermaye teraküm ettirmeğe muvaffak olması imkân
baricindedir. Bu sınıfı düşünceler, irticam hücumlarını def
etmek zaruretilinde kaldığı sıralarda bile, onu anelesi inkılabı
cepheisine de kudurgan savletlerde bulunmağa sevk etmekte-
dir.

Fakat halk fırkasının ve hükümetinin, anelesi sınıfını
— inkılâpçı gazetalarını imha etmek, ve zindanlarda çürüt-
lütü en atılan ve fedakâr başlardan kendisini mahrum
etmek suretilerle — dogruk ve şuuruz bir sürü heline irca
etmeğe müdafı gıyretleri kısır kalmağa muhkündür. Zira
T. K. P. her yeni imha teşebbüsünden daha kuvvelli bir
halde çıkarak, hiç cesaretini kaybetmeksizin, onları teşkilat-
landırarak, inkılâpçı mücedelere sevk etmek, ve gündün
güne mücedeciliklerini ve şuurlarını yükseltmek için, her
fırsattan istifade edecek, fışlasız bir tarzda uğraşacaktır.
Çihan harbinden ve büyük tesrinisani inkılâbından evvel
monopolcu sermayedarlık yükselci bir yürüyüşle ilerlediği,
ve bütün dünya büyük soyguncu Devletler arasında pay-
laşılmış bulunduğu sıralarda, imperyalistler, İhtisaratına
karşı en ufak mukavemetleri bile tasavvurun fevkinde zal-
mane bir tarzda ezmekten çekimiyordardı. Türkiye gibi

rak hedeflerinden bazılarına tabakkuk ettirebilmiştir. Halk fırkası müstakil bir milli sermaye vitüde getirmek ve dahili pazarda emeli sermayesinin nufuzunu kırmak istikamcindeki faaliyetlerine, ancak bu müsait vaziyete güvenererek, şimdiki kadar devam edebilmektedir. Bu mücadelesinde Kemalist hükümet, meşrutiyet devrinin haklin icmalat tabakasını teşkil eden imperyalizme bağlı büyük ticaret burjuvazisini, imperyalizme karşı mahluk ettiği avni kuvvet ve tahdidata tabi tutmuştur.

İlk küfri isyanından evvelki devrede, gerek bu komprador burjuvazi tabakası, gerekse koyu irtica temsil eden kuvvetler cümhuriyet idaresine karşı açtıkları açığa düşman bir vaziyet almışlardır. Bu isyandan ve 1926 İsmail Paşa kasından itibaren, mühtemal ettiği kuvvet ve telhis siyaseli ile bu hareketlerin başında yürütenleri sıralardan geçirmekte teahhüt gösteren halk fırkası hükümeti, bu taraftan gelen tekâmül muhtalef seslerini susturmuşta muvaffak oldu. Fakat çok geçmeden diktatörlüğün ebrü şiddet vesatili ile, teahhütleri ortadan kaldırmakta, meşrebinin halidini ölmüş olmaktadır. Sadece şiket merkezini değıştirdiği mevdana çıktı. Son zamanlar halk fırkası hakimiyetinin temelleri bizzat halk kulleri tarafından sarstınmağa başladı.

Halk fırkası diktatörlüğünün iktisadi ve mali siyaseli, ve buna şaki bir tarzda bağlı olan derin iktisadi bulunan, şehir ve köylerin orta halli kütlerinden yüzbinlerle müstahsil maşet vasıtalarından ve mülak meşguliyetlerle kazane lenini imkânlarından mahrum olmuş; istihsal vasıtalarını, ahlaki ve sınıflı muhtalefini terteklemek mecburiyetinde bırakmış; ve böylece feci bir harabiyet ve mahva sürüklenmelerini mücip olmuştur. Sınıflarından koparılması bu curesiz ve ıssız insan yığınlarının öfke ve kinini, 1930 senesi içinde, son haddin bulması; ve bir takım fiki tezahürlere ve karışıklıklara mühtem olmuştur. İktisadi vaziyetinin içinde etkılmaz güçlükleri, ve hergeye rağmen, sınıfların yerinde duramamaya mahkûm bulunması, milli istihsal

haricine atılan bu sabık köy ve şehir müstahsillerinin proleterleşmelerini imkânsız kılmaktadır. Halk fırkası idaresinin iş bulmakla aciz bir hale irca ettiği, bu belhali insan yığınları, bizzat yenilmez güçlükler içinde çürüyen yerli sermayedar burjuvazi karşısında, dipsiz bir sefalet pençesinde kuranan ve ıssızlardan mürşek bir tihigal ordusu öz tiğünde duruyor.

Bilâ-fasla ye's ve neymidi taziyki altında bulunan bu zavallıların, kolaylıkla her türlü sigasi müceddulara atılmaya müsait bir ihtilal mevzenesi teşkil ettikleri aşikardır. Komünist propagandası onlara hakiki kurtuluş yolunu göstermekte geçtiği takdirde, bu muhtalefde aksi inkilâpçı burjuva muhtalefeti, hiç değıtise muvakkaten bir istinatgâh bulabilecektir. Nelekin geçen yaz provokator Fehi Beyin başına geçtiği hareket, belli başlı muvaffakiyetlerini, onlar arasında bulduğa rakbete medyunudur.

Bugünkü idarenin mevcudiyetini bir taraftan da, milli ekalliyetlerin barışmaz husumeti tehdit etmektedir. Halk fırkasının gayri-türk milletlere karşı gösterdiği laşkınlıklar ve tacavuzlar, bunlar arasında daimi bir hoşnutsuzluk kaynaşması, yaşalmaktadır. Hiç şüphesiz Kemalist hükümetin ekalliyetler sigacı evvelki idarelerinden daha ezici ve dahi mühtemeldir. Halk fırkası bu siyaseli ile, kürtlerde, Lazlarda ve ilah... her türlü milli hususiyetlerini ve seccyelerini tahrip suretile, tekâmül istiklal emel ve ihtiyaclarını tohum halinde boğmak gayesini takip ediyor. Bu kısa görüştü aksi-inkilâpçı siyaselin ameli neticeleri de, küfri isyanları, mevcut idareyi, zaifletmeğe ve yıkmağa mahul hareketlere iştrık gibi tezahürlerdir.

İmperyalizmin ve irticain tahrikatları, halk fırkası diktatörlüğüne karşı olan tahrikat ve propagandalarda, çok derin bir hoşnutsuzluk ve kin duygularıyla calkalanan yoksul halkın ve milli ekalliyetlerin bu nefret hislerinden kendi kötü maksatları lehinde, azami derecede istifade etmektedirler.

Kürt kabile reisleri ve şeyhleri İngiltere ve Fransa imperya-
listlerin ayıklı adı emir kullarıdır. Rum, Ermeni ve
Yahudi burjuvazilerine gelince, — İplerinde halk fırkasının
tevecchitini kazanmak arkasından koşuşun müferit un-
surlar bulunmakla beraber — onlar sınıf olarak, imperyalist
sermayenin simsarları ve kuyrukları; ve garp imperyalizmi
huzurunda bemen diz çökmek lehinde mücadele eden, kom-
prador türk burjuvazisinin siyasi muhalefel arkadaşlarıdır.
*Ekalligellerin emeki kütelleri, bağüne kadar, kendi
burjuvazilerini bu yolda takip etmişlerdir.* Bunun sebebi,
komünist fırkasının bu mühim feahiye şahasına henüz
kâfi derecede hınlı edememiş olmasında aranmalıdır.

Millîci inkilâp en şiddetli darbelerini müstaham dım
müessesesi idare edicilerinin kafasına indirmiştir. Evcilece
yarı dıymı hükümdarlığın Devlet teşkilâtında, pek mühim
bir rol oynamış olan ve memleketin dört bir tarafına yayıl-
mış bulunan, bu mağşus zihniyeli sôfialar gurubı, ellerinde
yağlı birer kemik teşkil eden resmi vazifelerden uzaklaş-
mış olmaları, halk fırkasına katıyen arıvememektedirler.
Kemalist diklatörluğun temellerini keniren aksi-inkilâpçı
siyasi hareketlerin feal kadrolarına, bir taraftan bunlar;
diğer taraftan da adedi yüzbinlere balığolan mülki ve askeri
mültekail memur ve zabıt surleri, tükemmez bir kaynak
teşkil etmektedirler. En koyu ve kara irtican teşkilat-
landırma seyhler ve hocalar; imperyalist sermayeye
kayuşmayı sabırsızlıkla dileyen „sebes“ el burjuva muhale-
felini köfütükliyenler de mazıl ve mültekail Devlet memur-
ları ve zabıtlardır. Bunların hepsi son tahlilde, *Türkiyeyi
tekrar esir etmeğe hazırlanan imperyalizmin oğnunu oğnu-
yan kukulardan başka bir sey değillerdir.*

Haricle münasebat

Memlekete sermayedarlığı inkısaft ettirmek yoluyla, millî
iktisadiyatın istiklâlini temin mümkün olduğu tehayyülü,
millî burjuvazi muhtlterinde, Lozan sulhunu takip eden halk
fırkasının ilk istilâh devresinde, kuvvelli bir kanaat şekline
almıştı. Fakat hatır gönül tanımayan, ve en müteassıp itikat-
ları bile üst ederek, kendi muayyeniyetine göre yol alan
sehiyel, imperyalist sermayenin, Ankaranın idari tedbir-
lerinden yitacak ve işgal ettiği iktisadi komando mevkiilerini
öyle kolayca terk etmeye razı olacak mahluklardan olmadığını,
açık gösterdi; ve bu nevi hayalâtı dağıtmakta geçikmedi.
*Anadolu burjuvazisi, memlekete mevcut kûçuk sermayeleri
kendî ellerinde temerküz ettirmeği istihdaf eden, zorbalığı
ve hıgırsızca söygüne müstenit iktisadi ve mali sigasetinden
bazı müspet neticeler istihsaline muvafak olmuştu.* Fakat
kasa bir tecrübe, bu gayri kâfi vesaitle, memleketin tabii
menabihini sermayedarca kıymellendirmek işini basarımı-
yacağını ona gösterdi. Son seneler zarfında cerebî ser-
mayeye yabasmak için çeşit çeşit çarelere başvurmaları, 1928
de Parisle imnımı borçlar meclisinin bütün şartlerine boyun
eğmesi, onun ağırlıklar açığa imperyalizme teslimiyet yoluna
kırmış olduğunu ifade ederler.

Bu kısmî inkıyaf imperyalizminin talimin emekten çok uzaktır.
O halk fırkası hükümetini daha hanı bir teslimiyete icbar
etmek ve esaslî teminat elegeçirmek istiyor. Takip ettiği
gaye, Türkiyeyi millî inkilâplıan evvelki tabiiyel vaziyetine
irca etmek; ve onun ellerini ve ayaklarını bağlayacak tarzda,
belli başlımalı Devlet menabihini (gümrükler, muhtelif vergiler),
ve millî istihşal sahalarını kendi kontrol altına almaktır.
Böylece Türkiyede iktisadi istiklâl tecrübesini akamete ve
iflâsa mahkûm etmekle, imperyalistler, boyunduruk altında
tutukları geri milletlerde, kurtuluş heyecanını ve istiklâl
mefkûresini ye's ve neymiydi içinde boğmak emelini bes-
liyorlar.

İmperyalist hükümetlerin Ankara diktatörlüğüne karşı olan memnuniyetlerine bu zaviye altından bakıldığında takdirde, bütün teşebbüslerinin aynı gayeyi istihdaf ettiği göze karşı, bir taraftan sadece bir dosyalık zevahiriyle Türkiye'nin bugünkü umitlerini kendilerine çekmeğe; diğer taraftan da bu vadi-deki teşebbüsleri ciddi mütakavemelere karşıtıkça, halk fırkasını aczini iytrata mecbur etmek için, kendisine her gün yeni bir güçlük ihdas etmeğe çalışırlar. Gizli yollardan müessir olmanın sırrını bilen bu hususla, devletin umumiye alacaklarına telkin edilen taziyelerden, menlecekte sermaye ihracını men etmekte, dahilde işyanlar ve karşıtıklar çıkarılmağa kadar gider.

Kemalist burjuvazi yekdiğerine zıt bu iki temayüli: (Ama- tohuyu müstakillen isisimat etmek ve ecnebi sermayenin himal ve müzaheretini kazanmak temayüleri) arasında uzun müddet salınlıktan sonra, nihayet istiklal meş'alesinde imperyalizm huzurunda boyun eğmeğe razı oldu. Halk fırkasının harici siyaselini tayin eden bu ikisadi avamıdır. Ankara diplomatlarının faaliyetleri, bir müddet evveline kadar, Soviyeler itti-hadının dostluğuna yashanarak, başlıca imperyalist Devletleri ve tevaibini mühtelif şekillerde almamağa ve "idare etmeğe" çalışılmağa inhisar ediyordu. Bugün artık yeni bir devreye girilmiştir bulunuyor. Bu devreyi temyiz eden, Soviyelerin dostluğunu kaybetmemeye dikkat etmek suretile, *kemalist Türkiye'nin, radikal imperyalist guruplardan birine sarhatan faaliyet etmiş olmalıdır*. Onun daha bir müddet iki hasım ilem arasındaki tezatlan istifade etmek niyetinde olduğu görülmüyor.

Kommunist Fırkası

Bütün bu tabiiyetlerden anlaşılacağı üzere, Türkiye'de, hem halk fırkasının siyaselile tehammülünün son raddeisine kadar ezilmiş olan halk kitlelerini irtican ve aksi-inkilâbın iftialatına karşı korumak ve bizzat bu fırkanın diktatörlüğüne

6-
karşı inkilâpkâr hamlelere sevk etmek, hem de memleketin tekrar imperyalizm esareline düşmesine mani olmak için icrap eden evsali ve kabiliyetlere malik yegâne siyasî teşkilât TÜRKiYE KOMMUNİST FİRKASIDIR. KOMMUNİST FİRKASI ile halk fırkası arasında, yoksul köylülüğün ve küçük burjuvazinin menfaatlerini korumak ve halkçı burjuva inkilâbını tehakkük ettirmek vazifelerini der'uhde edecek, üçüncü bir fırkaya yer yoktur. Bu tarzda inkilâpçılık ve sol- lık iddiasında bulunan fırkalar, bazı ahvalde, kommunist- lere rağmen, vücut bulabilirler. Bu takdirde onlar için müstakil siyasî bir hal takip etmek imkânı tamamiyle mef- kuttur.

Bu nevi teşekkülün ömrü kısa, fakat mazaratı oldukça büyük olur. Bu mazarat inkilâp heyecanlarıyla kaynasan hoşnutsuz geniş kitlelerde burjuva halkçılığı hayallerini bes-lemek ve onların dikkat nazaratlarını AMELE VE KÖYLÜ İNKİLÂBİNİN ap acık vazife ve gayelerinden celmek şekil- lerinde kendini gösterir. Mameaif çok geçmeden onlar tereddidi etmeğe mahkûmdurlar. İki giriyeden birine düş- mekten kurtulmaları imkânsızdır: Onları bekleyen talı, ya- bilerek biliniyerek irticaa zenini hazırlamak; veya halk fir- kasının bir ihtiyal yardımca teşkilâtına istihale emektir. Kommunistlerin vazifesi, onların hakiki mahiyetlerini, vakit geçirmeden, teşhir etmek, ve bir an evvel vaziyetlerini tasrih etmeğe, aksi-inkilâp (halk fırkası ve irtica), ve hakiki inkilâp (amele ve köylü inkilâbı ve kommunist fırkası) cepbelerinden birinde, düzgünsüz ve maskesiz bir yüzle mücadeleye mec- bur emektir.

Esas vazifesi amele ve yoksul köylüleri teşkilatlandırmak ve onların iktisadi ve siyasî sınıf mücadeletlerini sevkü idare etmek olan kommunist fırkası, bundan maada şehitlerin ve köylerin muhtarip geniş halk kitlelerini de inkilâbı şartlar etrafında toplamak, ve aynı zamanda hem imperyalisme hem de halk fırkasına karşı mücadeleye sevk etmek vazif-

Faaliyetle mükelleftir. Onun rehberliği altında, bu inkilâbi hareketler ve mücadeleler, tedricen genişliyerek ve derinleşerek, amele ve köylü tarafından iktidarın zaptedilmesine müncer olacaktır.

Kahrolsun burjuvazi hakimiyeti ve imperyalizm ile antlaşan halk fırkası!

Yasasın Türkiye amele ve köylü sovyet hükümeti ve komünist fırkası!

İkinci kânum 1931

B. F.

TÜRKİYE KOMÜNİSTİ FİRKASI FEALİYET PROGRAMI

1. — Türkiye komünist fırkası, komünist Beynelmülhînin bir şubesi sıfatı ile, mücadelelerini, — Türkiye'nin hususî şeraiti dahilinde — imperyalizme karşı, ve millî burjuvazinin ve büyük emlak ve erazi sahiplerinin hakimiyetine karşı tevcih eder. Sovyetler İttihadı, eihan prolelara inkilâbı ve kommunizm lehinde bulunur; ve mevcut burjuvazi diktatörlüğü yerine amele ve köylü hakimiyetine müstenil bir sovyet idaresi kurmak gayesini takip eder. *Türkiyenin imperyalizm tarafından tekrar esir edilmesinin önüne geçilecek yegâne müessesir kat'ıyı teşkil eden komünist fırkası, bu tehlikeye karşı ameleleri, gündelikçileri ve şehirlerin ve köylerin yarı proleterlerini usullü bir tarzda teşkilâtlandırır; her çeşit ezgiye ve soyguna karşı sınıf mücadelelerini inkışaf ettirir; köylülüğün belibaşlı külelerini prolelaryanın seherberliği altında toplar; ve böylece aynı zamanda amele ve köylünün, bir sovyet idaresi şeklinde kendi diktatörlüklerini tehakkük ettirmek için icap eden seralli hazırlar. Ancak böyle bir diktatörlük halkçı burjuvazi inkilâbi vazifelerini ifa ve bu inkilâbın müktesebatını tamzım edebilir. Aynı zamanda ancak böyle bir inkilâp burjuvazi idaresinden, S. S. C. T. ile müttelifkan, bilhavasıla sosyalizm kuruluşuna geçişi temin ve tesri edebilir.*

2. — Türkiye komünist partisi iktidarda bulunan halk fırkasına karşı barışmaz azımkârane bir tarzda mücadele eder. Millî kurtuluş inkilâbının başlangıç devresinde bu fırkayı doğuran „müdafai hakuk gruppu“, burjuvazi elebaşlılığının müesseseli olarak, kendini göstermiş; fakat bilâhava inkilâbın müktesebatını bir genî türk burjuvazistlerin tekkim-

*metine ve zenginleşmesine bir temel haline kalbenceye koyul-
du.* Bu yeni burjuvazi, imperyalisme bağlı eski büyük
ticaret burjuvazisinin ve millî ecalliyetler burjuvazilerinin
yerine kaim olan, *Andolmanın tam manasıla müstahsil ve
ticaret burjuvazisidir.* Halk firmasına karşı mücadelede ilk
vazife onun *halk düşmanlığına* mahiyetini; *imperyalizm ile az-
leşmeye doğru istibdadı*; sınıf zıddiyetlerinin artmasının
önüne geçmekten aciz olan burjuva diktatörlüğü menfa-
atine, amele ve köytülerin sınıf mücadelesini bastırarak
hususundaki müterecime teşebbüslerini açığa vurmaktadır.

3. — Halk firmasına karşı olan bu mücadeleyi, inkılabî
mücadelelerle elde edilmiş olan Türkiye'nin Devlet istikbalini
yeni den gömmeye uğratan, ve Türkiyeyi S. S. C. I. na karşı
bir tecavüz aleti vaziyetine koymaya cabalayan imperya-
lisme aleyhtar mücadeleleri ayırmanın yolu yoktur. Bu
emelelerinde imperyalizm Türkiye'de oldukça sağlam bir
istinatgâh bulunmaktadır: zira o bu memleketle halk firması
hükümetinin tasfiye etmeye beceremediği iktisadi sevk-
eyley noktalarına sahiptir: zira kemalist burjuvazinin, ken-
dilerine karşı mücadeledeyi sonuna kadar takip etmek iste-
mediği için, kuvvetlerini kırıp dağıtmadığı büyük emlak ve
erazi sahiplerinden, eski büyük ticaret burjuvazisinden ve
eski yüksek memurlardan mürekkep mürlüci tabakalar
doğrudan doğruya imperyalisme bağlılardır: ve zira bizzat
iktidarlarda bulunan burjuvazi bile oportünist temayülleri ile
ve kitleler tarafından takip edilen sınıf mücadelesini bastır-
maktaki müterecime siyaseli ile imperyalisme müzaheret
etmektedir. T. K. P. imperyalizmin memleketi esir etmek
teşebbüslerine karşı koymak için, aşağıdan kitlelerin müka-
venetini teşkilâtlandırır: proletaryanın ve köylülüğün lâfızla
değil fakat bittiril inkılabî diktatörlüğü lehinde mücadele
etmek üzere amele ve köylü kitlelerini toplar, birleştirir ve
yeterlidir. T. K. P. bu kitlelerin belbbaşlı sınıf menfaatine,
imperyalisme ve onun türk ajanlarına karşı besledikleri kin-

ve sosyalizm kuruluşu memleketi hakındaki dosluk his-
lerine dayanarak, onları bu kat'î mücadelede sevkeder.

4. — T. K. P. esas vazife olarak, Türkiye amele sınıfını,
gündelik iktisadi ve siyasal menfaatlerini müdafaaaya muktedir
bir siyasal kuvvet halinde birleştirmek ve bütün kütleli
mücadelelerin sevkü idare edicisi vaziyetine yükseltmek
için, teşkilâtlandırmayı işlerdir. Sınıf mücadelesinin bütün
tezahürlerini bastırmağı üzerine almış olan halk firması,
en şiddetli darbelerini proletaryaya ve onun komünist fir-
kasına tevcih etmektedir. "Millî vahdet" yalanını siper
itihaz ederek o, amele teşkilâtlarını zalimane bir tarzda
hırpalıyor, grevlere karşı mücadele ediyor, komünistleri
mütemadiyen tevkif ve onlara işkence ettiriyor, ortaya
provokasyonlar saçıyor. T. K. P. büyük amele kitlelerini
menfaatlerinin müdafaaası veliresi içinde teşkilâtlandırmak
vazifesini, faaliyetinin en esash mükaddimesi addeder. Im-
peryalizm aleyhinde ve Sovyetler İttihadı lehinde, amele
sınıfının ve köylülüğün diktatörlüğü için olan mücadele,
proletaryanın böyle bir kütleli teşkilâtı olmaksızın hiçbir
muvaffakiyet elde edemez. Bu kütleli proletaryaya teşkilâtı
hepsinden evvel fabrika ve imalâthane komitaları vasıtası
ile işlemler dahilinde ve sendikalarda, ve sonra da T. K. P.
saffarında işlerine hitretlerinde olmalıdır. T. K. P. amelelerin
ve gündelikçilerin işsınarcılara karşı olan bütün müca-
delelerini sevkü idare eder: kadın ve çocuk işçileri teşkilât-
landırır, işçileri hareket getirir. T. K. P. nin tekmill faaliyet
programını her şeyden evvel sınıf mücadelesinin tam bir
serbestisi lehinde, ve bu serbestinin aşağıdan gelme bir
kütleli hareket ile elde edilmesi lehinde mücadele işi üzerinde
tekasüf etmelidir.

5. — T. K. P. köylerde her türlü derebeylik bakıyelerinin
ve mürabahalıcılığın (tefecilik) tamamiyle ve derhal tasfiyesi
için olan mücadelede, köylü kitlelerini toplu bir hale getirir.
İnkılabî köylü hareketinin tarzı alında aşarı ilga etmeye

meçhur olan bankı fırkası, elyevm bütün müzaheretini, büyük erazi sahiplerinin ve zengin köylülerin (köy ağaları) yarı-derebeylik tarzındaki işletmelerini sermayedarlık işletmelerine tahvil etmeleri uğrunda bezletmekte ve böylece köylerdeki istinat noktalarının sağlanmalarına uğraşmaktadır. O bu maksatla Hazine vergileri, mütahaba sermayesi, ve imperyalist sermaye taraflarından ezilen köylü kütllerinin ellerinden topraklarının alınmasını ve kendilerinin istisnar edilmelerini teşvik etmektedir. T. K. P. zengin köylülerin erazisi de dahil olmak üzere, bütün büyük erazi ve çiftlik mülkiyetlerinin tazminatsız müsaderesi, ve tekniif toprakların, hayvanat ve makineler ve elniyecinin köylü ve ziraat işçi ve reşberlerinden mütekekkop konitaharın emri altına konulması şartlarının tehakkuku için çalışır. T. K. P. ziraat amelerinin mücadele ve grevlerini, ortakçı ve kiraçet köylülerin grevlerini, köylülerin doğrudan doğruya büyük erazi mülkiyetine vaziyet için olan mücadelelerini teşkilatlandırır. T. K. P. büyük emlak ve erazi sahipleri ile uzlaşmakta bankı fırkasının oymadığı oportünistçe ve hainane rolu çiplak olarak teşhir eder ve amelerle köylü arasında bir mücadele ittifağı yaratılmak üzere, proletaryanın mücadelesini köylü-hizinkkiye yaklaştırmaya gayret eder.

6.—Şehirli küçük-burjuvaziye gelince, o dahma hatta kendi istiklâl mücadelesinde bile, en büyük tereddütler içinde salınmıştır. Onun, milli ve cenbi büyük sanayi ve ticaretin rakabeti neticesi yerli zanatkarların ve küçük esnafın mahvolmasından münbeis olan, hosnutsluğu eksirtiya itrica istikametinde kendini göstermektedir. T. K. P. bilhassa küçük burjuvazinin yarı-proleter unsurları arasında işlenek, onların menfaatlerini, işçi menfaatleri oldukları nispetle, müdafaa etmek suretinde kendilerini amelerle ve köylülerin yanına çekmeye gayret eder.

7.—T. K. P. kütlleri kendi menfaatlerinin müdafaa için doğrudan doğruya inkilâpçı mücadelelere sevk etmek,

amele sınıfı ve köylülik kütllerine, ancak teşkilatlı ve mücadelede hazır oldukları takdirde, Türkiyeyi yeniden imperyalizmin esir etmesine mani olabileceklerini, ve diğer taraftan, inkilâbın müktesebatını inhisar altına almış olan burjuvazinin yüksek tabakası tarafından idame edilen kesatlıktan memleketi çekip kurtarabileceklerini göstermek maksatları ile, bir sıra muvakkat siyasi meclisleri sürer.

8.—T. K. P. 18 yaşını bitirmiş olan amelere, köylülere, askerlere, ems, din ve milliyet gözlemeksizin, büyük millet meclisine, beledi ve idarî, vilayet, kaza, nahiy ve ilah-meclislerine aza intihap etmek ve edilmek ve meş'us ve mümessillerini azletmek hakkının tanınmasını, ve din ulema ve rühbanının, büyük emlak ve erazi sahiplerinin, mütebahcehaların, muhtekirlerin ve sair tüfevilerin intihap haklarından mahrum edilmelerini talep eder. Aynı zamanda fırka kütlleri huzurunda, parlamantoyu, kemalist burjuvazi diklatörüluğunun bir aleti olarak teşhir eder; ve onlara ameli terribden almış misallerle, proletaryanın ve köylülüğün belibashı kütllerinin önlerinde duran mes'elelerin, parli-manito mücadelesi ile degil, fakat münhasiren amele ve köylülerin halket-inkilâpçı diklatörüluğuna ile halledilebileceğini izah eder.

9.—T. K. P. hakimlerin ve bütün mes'ul memurların intihap tarihi ile tayin ve azlolummalarını temin için mücadele eder.

10.—T. K. P. milli istiklâli ve inkilâp müktesebatını sayanet etmenin en emin vasıtası olarak amele ve köylülerin silahlandırılmasını, burjuva muhafızlığını meslek edinmiş orduların ilgasını, ve onların yerine bir amele ve köylü milisinin ikame olmasını, ve neferlere zabiterini seçmek hakkının vermesini talep eder.

11.—T. K. P. milli ekalliyetlerin, Türkiyeden ayrılmak hakkı de dahil olmak üzere, mukadereatlerini bizzat tayin etmek haklarını bilâ kaydü şart tanıtır. Halk fırkasının

müslüman ekalîyetleri zorla türkleştirmek ve hıristiyan ve müsevî ekalîyetleri de ezmeğe siyasetine her vasıta ile muhalefet eder. Bundan müda bu ekalîyetlerin emekçi kitlelerine, bey ve ağaların ve burjuvazilerinin kısmen halk fırkasına yaklaşmak ve kısmen de imperyalisme satılmak şekillerini alan hiyanetlerini izah ile onları türk emekçilerle birlikte, işsizlere, sıvflara ve imperyalisme karşı mücadelede sevkeder. T. K. P. onlar için hukukta tam bir müsavat, hisanlarını kullanmak ve tedvin ve tedris etmek hususunda tam bir serbesti, köylülerin ve küçük aşiret efradının vart-derebevi edentlilerine ve fevşilerine esir olmaları kurtarılmasını, bu bey ve ağalara ait ezazının ve hayyanatın köylülere ve aşiret efradına parasız dağıtılmasını talep eder.

12. — T. K. P. hükümdarlığa mezbur eski Devlet erkânına ve saltanatın indesi lehinde her hangi bir siyasi faaliyet sarfeden teknil siyasel adamlarına ait menkul ve gayri-menkul bütün varlıkların tazminatlız müsadresini talep eder.

13. — T. K. P. halk fırkası hükümetinin zindanlarında cürüyen teknil kommunistler, inkılâpçı hareketlere iştiraklerinden dolayı mahkûm edilmiş amele ve sair emekçiler için; vergi vermemek, emre itaatlızlık ve firar gibi cürümlerden dolayı cezaya çarptılmış köylüler ve askerler için umumî bir af lehinde mücadele eder.

Imperyalisme devletler mücadelesinde

14. — T. K. P. imperyalizmin ve teknil yerli imperyalizm usaklarının (büyük emlak ve erazi sahipleri, teknil milletlerin büyük ticaret burjuvazileri, bütün dinlerin rühban ve ulenması, hali faaliyetle veya mülkakatı aksi-inkılâpçı memur ve zabıt tabakaları, ve ilah...) barışmaz düşmanıdır. Fırka eski devirdeki tarzda imperyalisme tabiiyeti ve „kapitulas-

yon“ seriatine avdeli tervic eden bu içimal kuvvelere karşı levcih edilen bütün mücadelerle başına geçer.

15. — T. K. P., ne şekilde olursa olsun, imperyalizmin hınlulu için kap eden harsı şerait hazırlayan Kierikalisme (dünicilik siyasetine) karşı mücadele eder ve katolik ve protestan misyonerlerin meneketlen kovulmalarını ve idare etlikleri tedrisat muessiselerinin kapatılmasını ve enval ve emlaklerinin müsadresini talep eder.

16. — T. K. P. imperyalist sermayeye ait veya onun kontrolüne tabi teknil işletmelerin (madenlerin, demir yollarının, büyük sanayi ve nafia tesisatının, bankaların, v. s. .) tazminatlız müsadresini ister.

17. — T. K. P. ecebi sermayenin, yeni iktisadi imtiyazlar elde geçirmek suretille Türkiyeyi siyaseten, yenibasan bir yarı-müstemlike haline erca etmek teşebbüslerine bütün azını ile ve her vasıta ile mani olmağa çalışır.

18. — T. K. P. osmanlı dünyunu umumiyesinin, ve deynel-miel mahi sermayeye olan sair eski borçların ve bazı günmüklerin varidatı üzerinde imperyalist alacaklılara, teminat olarlık, bahşedilmiş olan hukukun bila-kaydu şart ilgasını talep eder.

19. — T. K. P. Sovyetler itlihadını her an daha ziyade tehdit eden imperyalist harp tehlikesine karşı her günlük şiddetli bir propoganda yapar, ve böyle bir harp vukuunda, ehan proletaryansının kızıl ordularıyla omuz omuza, ehan sermayedarlığının aksi-inkılâpçı ordularına karşı dövüymek için milleti için vazgeçilmez bir zaruret aldığını, çok azıncık bir tahrikât ile, halk kitlelerine ispat eder. Bu zarureti inkâr eden ve aynı zamanda millî istiklale karşı ve şehir ve köylerin emekçi kitlelerinin en can alacak menfaatleri aleyhine canıyane bir hiyanet teşkil eden tena-yulle karşı, fırka bütün kuvvelile çalışır.

20. — T. K. P. imperyalist devletlere yakınımsıya matuf her türlü haricel siyasete amansız bir tarzda karşı koyar,

ve S. S. C. L. ile sıkı bir siyasi ve iktisadi ittifak lehinde mücadele eder. Zira Yahuz Sovyetler İttifadı ile Türkiye işçileri arasında en samimi bir tesrki mesaf, Türkiye'nin istikbalini ve iktisaden serbestçe inkişaf etmesini temin eder. Aynı zamanda, kommunist fırkası, müstamlıke ve yarı-müstamlıkelerin imperyalizme karşı millî kurtuluş hareketleriyle sıkı bir ittifak ve bir hareketlere fil müzaheret lehinde çablar.

Amele sınıfı

21. — T. K. P. sermayedarlık cerevesi' dahilinde, hiçbir işlâhâtın işçilerin derin sefaletini zerre kadar hafifletmeyeceğine kani olmakla beraber, onların, ihadî vaziyetlerini iyileştirmek için girişimleri tekniî mücadelenin başında yürür ve böylece kendilerini burjuva iktidarlığının devirmek için olan son savasa hazırlar.

22. — T. K. P. derhal talibiki matlıp atıldıkı mehalde tahakkuk ettirmek için mücadele eder.

a) Fabrika ve imalâthane komitaları, sendikalar, sendikal birlikleri ve federasyonları, bir Türkiye umumî iş federasyonları ittifadı, inkilâpçı amele fırkaları ve amele sınıfının, sınıf menfaatlerini müdafaya yarar diğer her türlü inkilâpçı teşkilatlar yaratılmak hususunda tam bir serbesti. Sendikalara, amele cemiyetlerine ve fabrika ve imalâthane komitalarına, ameleleri patronlar ve hükûmet mekânâtı nezdinde temsil etmek ve kolektif iş mukaveleleri akdetmek haklarının resmen tanınması. Türkiye millî amele teşkilâtlarının boyunemhîel amele teşkilâtlarına girmek hakkına matkilyetleri.

b) Amele ve köylüler ve umumî emekçi kütüpheler için, tam bir malûmat, tecrüme, nümayiş ve müştereken işlerini durdurmak (grev) serbestisi.

c) 8 saatlik iş günü (yer altında ve sıhhat bozan işlerde 6 saat), 44 saatlik iş haftası, ilave iş için ve gece işi için iki kat ücret, ücretli hafta tatili, sende dört hafta ücretli nezumiyet, v. s. . .

d) sıhhtî iş serahî, valdeliğin, kadın ve çocuk işinin himnyesi (vazi hamilden evvel ve sonra dörder hafta ücretli nezumiyet, emzirme ve çocuk bakım evleri tesisi, 14 yaşından küçük çocukların fabrikalarda ve madenlerde çalıştırılmalarının men'i, 18 yaşından küçük gençlerin günde 6 saatlen fazla işletilmemesi, kadınların ve gençlerin gece işinde çalıştırılmalarının men'i, aynı iş için aynı ücret, ve saire . . .

e) Tehlikelere karşı koruyan tedbirler: hastalık ve kaza sigortaları iş kurbanlarına veya ailelerine tazminat, içtimai sigorta, hasta kasaları, ücretlerden tevkifat yapılmaksızın amele tekaüdü, patronlar hesabına işsizlere Devlet yardımı. Amele teşkilâtlarının kontrolü altında işin teltişi. Fabrikalar madenler ve ilâh civarında sıhhtî amele evleri inşası, v. s. . .

2. — T. K. P. halk fırkası hükûmetinin devletleştirmeye lüzum gördüğü işletmelerde (demir yolları, imalâtı harbiye, seyri-sefain, tütün inhisarı, Devlet matbahları, v. s. . .) işliyen amelelere ve küçük memurlara, her yaşta ile sermayedar burjuva Devletine karşı — grev hakkı da dahil olmak üzere — menfaatlerini müdafaa etmek serbestisini temin için mücadele eder.

Köylülük

24. — T. K. P. hiç olmazsa her rençberi, ailesi elrafı ile beraber geçimmesine kifayet edecek kadar bir erazyeye sahip kılmak üzere, köylülerin toprak için olan mücadelesine müzaheret eder; köylüleri büyük emlak ve erazi sahiplerinin ve nufuzlu köy zenginlerinin istismarından ve zulmünden kurtarmak için mücadele eder. Bu maksatla büyük erazi

12

İktisadi ve mali meseleler

28. — T. K. P. halk fırkası diktatörlüğü tarafından tatbik edilen yerli sermayedarların büyük iktisadi teşebbüslerine, ve türk-ecnebi muhtelit şirketlere (büyük ziraat, ticaret, sanayi işletme ve inşaat şirketleri) Devlet bühtesinden müfrez avanslar ve nakdi yardımlar, vergi istisnâyetleri, inhisarlar ve saire tarikleri ile yoksul mükelleflerin zararına, fiili müzaheretle bulunmaktan ibaret olan iktisadi siyasetle karşı mücadele eder.

29. — T. K. P. ancak S. S. C. I. ile yani içinde muzafler proletaryanın, beş senelik planını tehakkük ettirmekle olduğu sosyalist kuruluşu memleketi ile en sıkı bir iktisadi ittifakın, ve yalnız bunun, Türkiyenin müstakil iktisadi inkişafını ve imperyalistlerin elinde bulunan iktisadi sevk-ecy mekizlerinin tasfiyesini mümkün kılabiliceği kanaatinde. Ancak S. S. C. I. ile sıkı bir siyasi, ve iktisadi teğriki mesat esnaf ve zannatkarları, küçük müteğebbisleri ve ilah . . kendilerini mahveden imperyalist memleketlerin rekabetine karşı koruyabilir.

30. — T. K. P. amele kooperatifleri vücude getirilmesi için faaliyette bulunur, mevcut olanlarda kommunist fraksiyonları teşkil eder ve her yaşta ile mücadele ederek, bu kooperatifleri milli sermayedarlık teazzuunun birer cüzü haline gelmekten men etmeğe uğraşır. Hali hazırda büyük çrazi sahibleri ve zengin köylüler için isimat noktaları teşkil eden köylü kooperatiflerine gelince, T. K. P. köylü küllelerini illiya ettiklerini göz önünde bulundurarak, bunların içinde faaliyette bulunmaktan da istinkâf etmez.

31. — T. K. P. bilvasta vergileri çoğaltmak sureti ile bütçe mükelleflerlerinin en büyük kısmını gittikçe daha ziyade genis yoksul müstehlik küllelere yüklemek istikametinde inkişaf eden halk fırkası hükümetinin maliye sistemine karşı azımkârana mücadele eder, ve bu bilvasta

12

İktisadi ve mali meseleler

25. — T. K. P. köylüleri kasıp kavuran mürabaha borçlarının ve borç karşılığı olarak yapılmış, muvakkat terağ muamelelerinin ilgasını ve köylüye ait toprakların demirbaş eşyanın ve hayvanatın hiçbir vesile ile ıtere dâireleri vasıtası ile ediren sathlanmasını talep eder.

26. — T. K. P. gündelikçi ziraat ırgallarının, ve umumi yelle varlıklı sınıfların ıstisnalarını tabii topraksız köylülerin sendikalar ırafında teşkilatlanmalarını temin için faaliyette bulunur; onların büyük çrazi sahiblerine ve zengin köylülere karşı olan gündelik metalip mücadelelerini sevkü idare eder. Bu maksatla T. K. P. bizzat köylüler tarafından köylü komiteleri teşkil ve küllievî hareketlerin hızlandırıldığı devirde bu komitelerin köylü birliklerine tahvil edilmelelelerinde tahrikatla bulunur. T. K. P. ziraat amelesini, amele sınıfının bir cüzü olarak, sınıfı muvakkil sendikalarında teşkilatlandırır, ve sehir işçileri tarafından elde edilmiş ve edilecek olan teknil hakharları ıstifadelerini temin eder; bütün bu köy teşkilâtleri ile sehirlerdeki amele teşkilâtleri arasında ırtibat tesisine çalışır.

27. — T. K. P. sehirlerde olduğu gibi köylerde ve çiftliklerde de emekli küllelerin sermayedarlara, büyük çrazi ve çiftlik sahiblerine ve burjuva devhotele karşı menfaatlerini müdafianaya elverişli her türlü inkişafı cemiyetler ırafında teşkilatlanmak hususunda tam bir serbestiye malik olmalarını talep eder.

vergiler yerine doğrudan doğruya em mürrefah için mat tabakaları istihlal eden bilvasta vergilerin ikamesini talep eder.

2. T. K. P. halk fırkası hükümetinin aşarın yerini tutmak üzere vaz'ettığı ve yoksul ve ortahallî köylüleri tamamiyle ezen erazi, müsakafat ve cilt ve süri hayvanatı üzerinden alınan mültevevi vergilere ve rusuma karşı mücadele eder. Bütün bu teklifin, ve yol mükellefiyet, angaryalar, ecbri imeler ve sair gibi köyü kışlaların emellerinden bezdiren derebeylikten kalma ağır vergilerin ilga edilmesini; yerlerine yalnız büyük erazi sahiplerinin ve zengin köylülerin umumî frafları yokunu üzerinden alınan bir tek mütaraki vergi tarh-edilmesini; ve yoksul ve ortahallî köylülerin her türlü vergi mükellefiyetinden istisnasını talep eder.

33. — T. K. P. zanaatkarları, küçük esnaf ve satıcıları, küçük memurları ve ameleleri ve ilah ... ezen kazanç ve ücret vergisine karşı mücadele eder. ve bunları ilgası ile yerine sermayedarların ve büyük irat sahiplerinin umumî gelirleri ve servetleri üzerinden alınan bir mütaraki vergi vaz'edilmesini ve amele ücretlerinin ve küçük esnaf, dükkan ve satıcıların be-türlü vergiden istisna edilmelelerini talep eder.

34. — T. K. P. irsen intikal eden servet üzerinden gayet mütaraki bir vergi alınmasını talep eder.

35. — T. K. P. zaruri ihtiyaçlara tekabül eden eşya fiyatları üzerine binen oktruva ve sair gibi teknik bilvasta ve beledi rüsumun ve amelelerin ve sehiri yoksul halkın mesken kiralarını artıran belediyeye vergilerinin ilgası için mücadele eder.

Umumi Maarif

36. — T. K. P. amelelerin, köylülerin ve bütün yoksul halkın çocukları için, amele ve köylü konularının kontroluna tabi, bedava halk mektepleri açılmasını, ve bu yoksul

çocuklara derslere devamın maddi imkânlarının (elbise, kındura, kitap, yiyecek, v. s.) temin edilmesini talep eder.

37. — T. K. P. her türlü harsi faaliyetlerin şevki idaresini halk fırkasının inhisarı altına vaz'eden bugünkü, teminle karşı, ve amele ve köylünün mistakillen her türlü burjuva kontrolundan azade gece dersleri acınlarına marksist inkişapçı bir edebiyat nesredilmesine, ve işçi gençliğine inkişapçı bir terbiye verilmesine imkân bırakılmayan fiilî memnuniyetlere karşı şiddetle mücadele eder.

38. — T. K. P. ilk ve lali mektepleri bitiren proletaryaya ve köylülüğe ucnusup gençlere ilmi ve mesleği bilgilerini genişletmek ve tamamlamak imkânlarını verecek bir tarzda, meslek mekteplerinin islahını ve çoğaltılmasını, ve alt tahsilin halklaştırılmasını talep eder.

Gençlik

39. — T. K. P. amele, köylü ve münavever gençlik arasında ve umumiyle yoksul sınıflara mensup teknik genç anasır arasında hususi bir itina ile ve azm ile faaliyetle bulunur, amele gençliğini kommunistçe yetiştirmek içinne bilhassa dik-kat eder, ve Türkiye kommunist gençler federasyonunu, bilfiil sekü idare etmek suretiyle kuvvetlendirmeye ve inkişaf ettirmeye çalışır. Böylece kommunist-leninist fikiryalın emekçi gençlik üzerindeki nüfuz ve tesirini derinleştirir ve amele hareketine yeni taze inkişapçı mücahitler hazırlar.

40. — T. K. P. nin direktifi ve rehberliği altında yürüyen T. K. G. F. fırkasının şiarlarını yaymak ve proletaryanın inkişapçı hareketine ilhalk emelleri muhemen teknik muhahilelerde (küçük-burjuvazi, küçük ve ortahallî köylülük, milli ekalliyetlerin yoksul kütleleri, umumiyle spor, hars ve ilah . . . gençlik teşkilatları) onları tehakkuk ettirmek ve gençliğinin yürüğünde, imperyalisme ve sermayedarlık istismasına karşı sönmez bir kin köklendirmek hedefleri etrafında fas-

başız. Altınaz bir mücadele devam ettirir. T. K. G. F. işçi gençliğinin kısmi metalihi için olan mücadelelerini, binları kâhillerin mücadeleleriyle ve amele hareketinin nihai gayeleri ile bağlamak suretiyle sevkü idare eder.

41. — T. K. P. ordu ve donanmada sistenli bir komünist propagandası yapar ve genç komünistler federasyonu mu asker gençlik arasındaki faaliyetini sevkü idare eder.

Kadınların hareketi

42. — T. K. P. ön safha işçi ve yoksul köylü kadın kütüphelerine hulul etmeğe ve aralarında nutuzunu sağlanmağa mağa gayret ederek, emekçi kadınlar arasında sistenli bir propaganda yapar. T. K. P. emekçi kadınların menfaatinde emekçi kadının tam bir siyasi kurtuluşunun icması hayatta tamamlanır. Kurluluğu, müsavvî iş için müsavvî ücret, kadın işçiliğinin himayesi için hususî bir kanun, kadınların geçceğinin ve gayri sibi işlemlerde işlemlerinin memnuniyetli, anneğin ve çocukların himayesi, v. s. gibi iktisadi ve siyasi şartlar ortaya atar ve bunlar tehinde faaliyetinde bulunur.

Fırka, emekçi kadın kütüpheleri içinde nutuzunu kuvvetlendirilmeğe, onlardan en iyilerini kendi safhalarına çekerek ve diğerlerini inkilâpçı meslek birlikleri şartları altında T. K. P. ye mülhip (sempatizan) teşkilâtlarda teşkilâtlarına mayaya ve proletaryanın ve köylülüğün inkilâbî mücadelesine daha feal bir tarzda iştirak ettirmeğe gayret eder.

43. — T. K. P. kadınığın emekçi kütüpheleri üzerinde nutuzunu yaymağa uğraşan küçük-burjuva siyasi, millîci ve dîni kadın teşkilâtlarına karşı mücadele eder, onların şartlarının, sermayecilik idaresinde kadının sözde musavatına ait metaliplerinin icması muhtevasını kütüpheler huzurunda meydana çıkarır, ve o şartlara ve metalihe karşı, proletaryaya ve yoksul köylü kadınığın menfaatlerini mudafaa eden kendi sınıfî şartlarını ileri sürer.

İl'el kısım *Amele ve köylü hükümetinin vazifeleri*

44. — T. K. P. tarafından sevkü idare edilen Türkiye proletaryasının hegemonyası altında amele ve köylü blokunun tarafından Devlet iktidarı zaptolunur olunmaz, soyret temeli üzerine kurulacak olan amele ve köylü hükümetinin önünde dikilecek en musajel vazife, sınıfî düşmanlarının aksini inkilâpçı hücumlarına karşı yeni nizaman müdafesini tanımlama, büyük burjuvaziyi ve bu istismarçı sınıfların tarafdarlarını, silahlı terör etmeğe, aksi-inkilâpçı orduların bekayasını tahrip etmeğe ve amele ve köylüleri silahlandırmağa mecbur olacaktır. Böylece bir kızıl ordunun ve bir inkilâpçı milisin ilk nüveleri tebellür etmiş olacaktır.

45. — T. K. P. emekçi halk kütüpheleri arasında, halkı-burjuva inkilâbının tamamlanma tehakkukunu çabuklaştırarak, amele ve köylülüğün halkçı diktatorluğundan proletaryaya diktatorluğuna mülkal devresini kabli aldığı kadar çok kısılmak ve amele sınıfını fikriyat ve teşkilât noktası nazardan bu tarihi vazifeyi der'uhde etmeğe hazırlamak maksatları ile, yorulmak bilmez devamlı bir teşkilât, tahrikât ve tenvir ve terbiye faaliyetleri takip eder.

46. — Amele ve köylü diktatorluğın, üdürücü darbelerini ilk önce en tehlikeli düşmanlarına, imperyalistlerin ve yarı-derebeyi murtceilerin kafalarına indirir: o emelî mali sermayenin mali olan büyük işletmeleri (deniz ve kara nakliyatını, imman ve rihlın şirketlerini, madenleri, sıral müesseseleri, umumi hidemata müteallik işletmeleri, bankaları, v. s.) ve büyük emlak ve erazi sahiplerinin ve evkafın mali olan çiftlikleri ve malikâneleri (denirbaş, eysaa, makineleri, hayvanları ile birlikte) tazminatlız müsadere eder ve millileştirir, duyunu umumiyeyi liga eder ve ilah . . .

47. — Millî burjuvazının A. K. H. nin programının tehakkük ettirilmesine karşı her mukavemeti ve millî sanayideki her sabotaj teşebbüsünü, ona ait olan işletmelerin de münaderasını ve millileştirilmesini icap ettirecektir. Her halde A. K. H. büyük işletmeler üzerinde amele kontrolü tesis eder ve bu kontrolü fabrika ve imalatخانه komitaları vasıtasıyla tehakkük ettirir.

48. — Millileştirilen veya esasen Devletçe ve belediyecele ait olan tekmil işletmeler, miktahî esaslar dahilinde yeniden kurulmak ve amele sendikalarının iştirakile idare olunmak üzere sovyetlere devr olunur. Müsadere edilmiş ziraat malî kâneler ve crazi köy sovyetlerinin emri altına konulur.

49. — Eski idare zamanında da Devlete ait olan topraklar, çiftlikler, ormanlar, sular ve madenler de sovyetlere devr olunur ve onlar tarafından işlenir.

50. — Ziraat bankası bütün menahilini ve kredi imkânlarını münhasıren yoksul ve ortahallî köylülere tahsis etmeğe mecburdur. Bu bankanın himayesi altında geniş bir itibar kooperatifleri sebebi köylülüğü mürabahacıların işisnarn-dan korunmak vazifesi ile mükellef olacaktır. A. K. H. köylülerin mürabahacıları olan eski borçlarını ifşa, yoksul köylüleri tekmil vergilerden istisna eder. Bizzal kendi tecrübeleri ile köylülüğün ana kütleleri dagnık küçük işletmelerin sefaletlerine nihayet veremeyeceğine kanaat getirdikleri mis-pelle, T. K. P. kollektiv (iştraki) işletmeler yaratılması lehindeki hareketi genişletmeğe matuf olan faaliyetini in-kisaf ettirir. A. K. H. her vasıta ile, köylü işletmelerinin tek-mil kollektivleşime ve kooperatifleşime sekillerini teşvik ve himaye eder. T. K. P. köylülüğün geniş kütlelerini sefer-ber eder ve onları kooperatif hareketine ve kooperatiflerin idare cihazlarına çeker.

51. — Millileştirilmiş emekli bankaları, ve bilhassa Os-manlı bankası A. K. H. ne teslim olunur, ve harici ticaret Devlet inhisarı altına konulur.

32

52. — İstihlak kooperatifleri her vasıta ile teşvik edilir T. K. P. emekçi kütlelerin, kooperatiflerin kuruluşuna ve idaresine feal bir tarzda işteşkerinî temin eder.

53. — İş hukuk ve menafî azamî derecede himays olunur T. K. P. S. S. C. I. işçilerinin mazhar oldukları bütün mena-fiden Türk işçilerini de istifade ettirmeğe gayret edecektir.

54. — Başlıca sınaî şehirlerdeki saraylar, büyük emlak ve crazi sahiplerinin köşk ve konakları, apartman ve akar-ları, hotelier büyük mağaza ve depolar lazımsız müsadere edilri ve mahallî sovyetlere devri teslim, ve sovyetler tara-fından idare olunur. Bu ebiyemin müzeler, devlet devai-rine, mekteplere tahvil olunanlardan geriye kalanları, işçi-lerin iskânına tahsis edilmeğe üzere amele cemiyetlerinin emrine verilirler.

55. — A. K. H. kesif halk kütleleri halinde yaşayan millî ekalliyetlere (kütler, lâzlar) mukadematlerini serbestçe inşın etmeğe ve arzu ederse Devletin ayrılmak hakkını bahseder. Millî ekalliyetlere mensup kommunistler, millet-daşları arasında işçilerin beynehmîel tesanüdü lehinde propoganda yapmak, kendilerini maddi ve hususî menla-allar mükabilinde kısmen halk fırkasına, kısmen imperya-lislere satan varlıklı hakkı sınıflarının nasî emekçi kütle-lerine imperyalizm boyunduruğunu geçirmeğe uğraşıklarını anlatmak suretile, millî ekalliyetlere mensup işçiler ve köylü-lerle türk işçi ve köylülerinin kardasçe ittihadı lehinde mücadelede bulunmak mecburiyetindedirler. Aynı zamanda, bir sovyet cumhuriyeti şeklinde teşekkül eden Türkiye amele ve köylü hükümeti, imperyalisme ve derebeylerine karşı el-birliğile mücadele için, mazlum millî ekalliyetlerin emekçi kütleleri ile sovyet cumhuriyetleri federasyonu şeklinde bir ittihak akdına matuf bir siyaset takip eder.

56. — T. K. P. her türlü müteassıp milliyetperverlik (şovi-nizm) ve millî münaferet bakıyelerine karşı ve emekçi

33

halkın tam bir ittifak dahilinde yaşamalarına engel olan batıl fikirlerle karşı mücadele eder.

57. — A. K. P. tekniği mahbanları, yemni ve mevkut gazete-leri ve mecmuaları ve sair meşriyatı, büyük sinema, tiyatro, radyo ve ilah . . . işletmelerini millileştirir, onları sovyetlerin idaresi altına koyar, geniş emekçi kitlelerin umumî ve siyasî terbiyeleri hususunda onlardan istifade eder, ve böylece marksizm ve leninizm devlet propagandasını tertip ederek, sosyalizm kurulusunun harsî seriatini hazırlar.

58. — A. K. P. halk kitlelerinin, istisnacei sınıflar tara- findan içinde tutulmuş oldukları, kara-cehalele mücadelede ve ve onların derinliklerinden proleterya diktatorluğunun müstakbel kadrolarını çıkarmaya müsait bir tarzda, yeni inkılâpçı esaslara göre, umumî mearif muesseselerini baştan aşağıya tensik eder. T. K. P. eski devirden miras kalan falim ve tedris heyetlerini daimî bir kontrol altında tutar, sovi- nizm fikriyatını propaganda etmeğe matuf her teşebbüsü merhametsizce amele ekârî umumiyesi huzurunda teşhir eder, ve şiddetle tecziye ettirir.

Türkiye meselesine dair tezler

1. — Çihan harbinden sonra Rus inkılâbının tesiri altında zuhur etmiş olan, Türk inkılâbına bir sıra burjuva halkçılığa mes'elelerini halletmek vazifesi tevelliüp ediyordu: İmperya- lizm tehakkümünü yıkmak, köylülük meselesini halletmek, emlak ve arazi sahiplerinin ve imperyalizme bağlı büyük burjuvazinin (komprador) hakimiyetini tecessüm ettiren hükümdarlığı devirmek, milliyetler meselesini halletmek, Devleti dinden ayırmak kadınları esaretten kurtarmak v. s. . .

Çihan harbinin yarattığı vaziyet, Türkiyeye cebrten kabul ettirilen Sèvres muahedesi, memleketin emekli ordularını taraftandan işgali gibi şer'îi şer'îi neticesi olarak, memleketin millî kurtuluşu ve imperyalizm tehakkümünün yıkılması

meseleleri Türkiye inkılâbının en kat'i meseleleri oldu. Buna mebnî millî kurtuluş hareketi, imperyalizme karşı mücadelesinde, Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri itihadına istinat ediyordu. Böylece S. S. C. İ. ve halkçı Türkiye, im- peryalizme karşı, mülevaziyen hareket ettiler.

2. — İnkılâbın elebaşılığı Anadolu'nun, harp esnasında zenginleşmiş ve sanayi burjuvazisine istihale etmek üzere bulunan orta ticaret burjuvazisine aitti. İnkılâp esnasında bu burjuvazi diktatorluğunu tehakkük ettirdi ve şehirli küçük burjuvazinin ve köylülüğün hareketini sevki idare etti. Adetce zayıf teşkilatı fena ve sınıf suuru az inkışaf etmiş olan proleterya, kendisi için bir sınıf olarak, bir müstakbil rol oynamaya muvaffak olamadı. En mühim sanayi mer- kezlerinin o devirde ittifak ordularının işgali altında bulun- maları da bu muvaffakiyetsizliğin amillerinden biridir. Anadolu burjuvazisi diktatorluğunu kemalist teşkilâtî imda- lanî hukuk grubu) vasıtası ile icra ediyordu. Kemalism (milliyetlik) millî kurtuluş hareketini sevki idare eden im- peryalizm aleyhtarları bir kuvvet olmak itibarı ile inkışafın ilk devresinde imperyalizme karşı mücadelede inkılâpçı ve müspet bir rol oynadı.

3. — Kemalism, rus inkılâbının yardım ile, imperyalizme ve irticai tensik eden, imperyalizme bağlı eski büyük bur- juvaziye ve büyük emlak ve arazi sahiplerine yaptığı ve kazandığı millî kurtuluş muharebesinin neticesi olarak, Türk Devletinin istiklâlini elde etti.

4. — Türkiye müstakil bir Devlet olmuştur ise de Başlıca sömendöferler, maden istihracatının en mühim kısmı, en büyük bankalar, limanlar, umumî menafie müteallik işlet- meler (tramwaylar, elektrik, hava-gazi fabrikaları, telefon- lar, kanalisasyon, v. s.), umumî düyun, harici ticaretin, en esash mevkileri elan emebî sermayenin ellerinde duruyor. Hafif sanayinin (mensucat, tütün) bir kısmı da ona aittir. Türkiye muhtelif sınıf işletmelere ve nakilyat vas'etininis,

bulunan yüz milyon altın liraya yakın cenebi sermayesinin en büyük kısmı (yaklaşık 50%) birbirine bağlı olan Fransa ve Belçika sermayesine aittir. Mülhakat sermayelerinin mülhakat kısmı Alman ve İngiliz sermayecilerdir. Osmanlı borçlarının hamilleri de yine başlıca Fransızlar ve Belçikalılardır. Harici ticaret sahalarında İtalyan imperyalistleri, son seneler zarfında en nihai vaziyetleri işgal etmektedir.

Türkiye İktisaden imperyalizmin bir yarı-mülhakatı halinde halmiştir. Türk sermayesinin şahasın komanda mevkileri için olan mücadelesi (Anadolu demir yollarının satın alınması, tümen rejisinin devlet inhisarına kalbi, bir millî banka vücutte getirmek teşebbüsleri) şimdiye kadar, ancak nispeten pek az ehemmiyetle muvafakiyet temin edebildi. Millî banka sermayesi de inkişafa başlamış ve bu banka sermayesi millî sanayi sermayesi ile kaynaşma yoluna girmiş olmakla beraber bu sahada belli başlı mevkiler elinde cenebi sermayesinin ellerinde bulunmaktadır. Hatta son zamanlarda cenebi sermayesi, işgal ettiği mevkileri genişletmeğe ve sağlanmalarına bile muvafak oldu (Umumi dünyanın tanınması, İstanbul şehir emaneli borçlarının tanınması, umumi dünyaya karşılık İstanbul gümrükleri varidatının daimler idaresinin emri altına komması).

5. — Mülhakatlı kuvvellerin inkişafı aşağı bir derecede bulunması, sanayiinin henüz inkişaf etmek üzere olması, iptidai terakütin usullerini andıran bir tarzda işçilerin zamanane istismarına rağmen, memleket dahilinde sermaye terakütünün nispeten yavaş yitirilmesi, imperyalizm tarafından teraküt olunan lazıf ve kemalist burjuvazinin bizzat sınıfı tabiatı, onu yeniden memleketle cenebi sermayesi ekmekte mecbur etmektedir. . . . Diğer yol, sosyalizm kuruluşu memleketi ile, S. S. C. I. ile cesurane bir yakınlığa yol, işle onun sınıfı mahiyetli dolayısıyla halk fırkası hükümetine kapalıdır. Daima bir taraftan imperyalizm ile S. S. C. I. arasındaki tezatlardan, diğer taraftan bizzat imperyalizm içindeki tezatlardan istifade etmeğe yeltenerekten *halk fırkası*

hisseten cenebi sermayesine teslim olmak istikametinde inkişaf ediyor. Kemalizm, inkişafın ilk devresinde imperyalizm aleyhleri mücadelede millî umumi menfaatleri temsil ettiği halde, bu anda vaziyet değişmiş olup, o artık ancak burjuvazinin menfaatlerini temsil etmektedir.

Kommunistlerin vazifesi yekdiğerine muhalif iki cihansumut sistem arasında S. S. C. I. ile imperyalizm arasında halk fırkasının yaptığı manevraların teyüzübü göstermektir. Kommunistlerin vazifesi aynı zamanda imperyalizme teslim olmak yolunda ilerleyen halk fırkasına ve onun hükümetine karşı mücadele için kitleleri teşkilatlandırmaktır. Buna gittikçe daha ziyade zaruret hasil olmaktadır; çünkü ruhi, ermeni ve türk, imperyalist sermayeye bağlı, eski büyük burjuvaziyi tenkil ettikten sonra ve yahudî (komprodor) burjuvaziyi karşı mücadele edereken kemalist burjuvazinin bir kısmı, *bizzat kendisi cenebi sermayesi ile ortak ve onun komisyon-cusu (komprodor) bir burjuvaziyi istihale ediyor*. Imperyalizmin memleket iktisadiyatındaki komanda mevkilerinin tasfiyesi mes'elesi halicidinis değildir. Zaten kemalist burjuvazi imperyalizm önünde bu mes'eleleri halletmekten acizdir.

Ancak ve ancak amele ve köylü kitlelerinin imperyalizme karşı, ve imperyalizme teslim olmaktan bulunun kemalizme karşı mücadeleleri memleketin bil'abara tekrar imperyalizm tarafından esaret altına alınmasının önüne geçebilir. Türk iktisadiyatına komanda eden yeni sevk etmiş mevkiler za'pı etmeğe ve Türkiyenin Devlet olarak istiklalini tahdit etmeğe ve hatla onu büsbütün istiklalinden mahrum etmeğe uğrasın imperyalizme aleyhtar mücadeleyi ancak ve ancak amele sınıfı sevkü idare edebilir ve onu *bizzat halk fırkası* hükümetini yıkarak suretile, sonuna kadar devam ettirebilir.

6. — Halk fırkası hükümeti aşarı kaldırıl ve aynıyat vergisi yerine para vergisini koydu. Millî ekalliyetlerin (ruhu

lar, ermeniler) memleketten dışarı atılmaları, ve ermeni ve rum büyük erazi sahiplerine ve hatta köylülerine ait toprakların müsadere edilmesi, hazinei hassaya ait çiftliklerin devlete intikali ve bir kısım devlet topraklarının satılmasında takip edilen usul ve suluşmalar, kemalist burjuvaziden bir kısmının çiftlik sahibi sermayedar vaziyetine geçmelerini ve zengin köylülerin topraklarını genişletmelerini mücip oldu. Muhtelef tedbirler miyanında Kredi siyasetile ve günürük siyasetile halk fırkası köy iklisidiyatında sermayedarlığın seri inkişafını teşvik etti. Türközerin ve sair ziraat alâi ve makinalarının inkişafı, bilhassa İzmir ve Adana havâlisinde sınaî nebatat ziraatının inkişafı, ziraat mahsulatının tahvil edici sanayinin zühuru, otomobilçiliğin yayılması, güllükce adedli artan mevsim amelelerinin ve daimi ziraat amelelerinin istismarı, yarı-derebeyi çiftlik sahiplerinin sermayedar çiftlik sahiplerine sür'atle istihaleti, bir zengin köylü tabakasının teşekkülü-bütün bunlar memleketin başlıca türk mülhakalarında sermayedarlık münasebetlerinin sür'atli bir hamlesini işaret ederler.

Bir sıra esbab ve hadisal neticesi olarak, istiklal harbi bir köylülük inkılabına tehavül edemedi. Millî-inkilâp yarıyolda durdu. Millî inkilâbı durduran amillerin başlıcaları şunlardır:

1) İnkilâp daha ziyade bir istiklâl harbi şeklinde cereyan etti;

2) Bu harp aynı zamanda imperyalizm acentaları olan rumlara ve ermenilere karşı levçih edilmişti. Anadolu türk burjuvazisi kitlelerin icinini hosnutsuzluğuna, millî tezalları yoluna doğru çevirdi ve millî meseleyi kendine göre ..halletti", yani birkaç milyonluk millî ekalliyet ehâlisini öldürttü ve memleketten koydu.

3) Anadolu'nun muhtelif mülhakalarında inkişafın ve köylülük münasebetlerinin muhtelif ve mütecevvi olması da müessir olmuştur (rumlar ve ermeniler büyük erazi sahibi

oldukları nispetle, millî mesele ile köylülük meselesinin çarpışık olması; büyük bir kısım köylülüğün mürahaba sermayesinin esiri bulunması);

4) Köylülüğün sınıfı şuur seviyesinin çok aşağı olması ve teşkilatsız bulunması, ve hizzat çok zayıf, teşkilât ve şifası tecrübe itibarıyla geri olan Anadolu emele sınıfının sevkü idaresinden mahrum bir halde olması.

7. — Bundan dolayı halk fırkası hükümeti köylülük inkilâbı vazifelerini halledemedi ve onları halledemedi. Esgeri bir hesaplâ 50 dönümden az toprağı olan 837 000 yoksul köylünün elinde 1 715 000 ha erazi bulunduğu halde, adedi bir kaç def'a onbinleri geçmeyen büyük çiftlik sahiplerinin elinde 8 650 000 ha erazi bulunmaktadır. Köylülük münasebetlerinde bilhassa şark vilayetlerinde ve bilhassa millî ekalliyetlerle meşkin olan havâlide, elan derebeylik idaresi ariflikleri hüküm sürmektedir.

Aynı zamanda, sınıfî, tehâlüf türk köylerinde hızlanmakta, ve zengin köylü inkişaf etmektedir; yoksul köylüler topraktan mahrum, yarıcılık ve ortakçılık etmeğe mahkûm, murna-bahucuya, çiftlik sahibine ve tüccara esir bir halde; ve gülden güne yoksullaşmakta ve proleterleşmektedir. Tabii afeler, kuraklıktan münbeis fena hasatlar ve kıtlıklar bu imhali çabuklaştırıyorlar. Ortahali köylülerden bir kısmı yoksul köylü vaziyetine düşüyorlar ve onlardan yalnız bir kaç zenginleşebiliyor. Aynı zamanda, ziraat işçileri çoğalıyor; sermayedarların ve köy ağalarının büyük ziraat işletmelerinde güllükce daha fazla daimi ziraat işçisi kullanılıyor. Mevsim amele ve ırgatları, çapracılar ve hasat işçileri güllükce çoğalıyorlar. Bütür bu proleter ve yarı-proleter tabakalarının maruz buldukları soygun son derecede vahşiyane-dir.

Orta Anatoluda köylü mülkiyeti hâkim mülkiyet şekli olmakla beraber, yarıcılık ve ortakçılık tarzı istismarı tabii edilen büyük çiftlik ve erazi mülkiyeti de oldukça millîm

bir mevki işgal eder. Sark vilayetlerinden birkaç kürt bey ve şeyhinin uzaklaştırılması olması oralarda tabii „runt“ vasıtası ile istisna olan köylülüğün seriatini değiştirmiş değildir. Köçebe aşiretlerde yarı-pedersal münessebat derebeylik boyunduruk ve istisnalarını bir dereceye kadar örtür ise de, hakikatta onları daha ziyade vahimleştirir. Kemalistler tarafına geçmiş olan küçük erazi sahipleri tabakası, nahiyeye ve kaza ağaları ve kodonahları, bu itibarla, yarı-derebeyi vaziyetindeki büyük çiftlik ve erazi sahiplerinden hic te geri kalmazlar. Bu zengin beylerden, topraklarını sermayedarlık usullerle işletmeye başlamış olmaları da yine bir çok fazla tarlalarını mürabaha seriatı dahilinde yarı ve ortakçılara terklenmektedirler. Gaip ve cenup vilayetlerinde sermayedarlığın nispeten safi ile inkişafı bile derebeylik hakiyelerini tanımlı ortadan kaldıranmıştır.

Halk fırkası hükümeti Vakıf mülkiyetini liga etmedi; o yalnız Vakıf emlak ve eraziyi idare ve onlara isen tesarruf eden mütevellilerin hakukunu tahdit istikametine korkakça bazı teşebbüslerde bulundu ve bu topraklara bağli olan esir mürabahardan çekilen fahiş iratlerin ve şehir emlaklarının gelirini onlarla paylaşmaya kalkıştı.

Emlakı milliyeye namı altında külliyele mikdarlarda Devletle emlak emlaklıkların ve erazinin mevcudiyetine ve keza gayri mezru mülklerle hektar metruk erazinin bulunmasına rağmen, istihsal alat ve makinelerinin, sulama tertibatının, çift hayvanatının köylülüğün ekseriyetinde fıkdanma, veya noksanına mebnul, bu boğ topraklar mevzul icimat seriat içinde, (köylülüğün büyük ekseriyetinin mürabahacı tüccar sermayesine esirlik seriatli altında) köylütük mes'elesinin halli için bir esas teşkil edemezler. Aynı zamanda erazi mülkiyetine ve mürabahacı tüccar soyguncularına bağli olan kemalist burjuvazi gültüğe daha ziyade bunlarla kayımsı maktadır. Mürabahacı tüccar sermayesinin köylütüğü istisnaları gültüğe genişliyor ve derinleşiyor. Bu itibarla burju-

vazi köylütüğün istisna şekillerinin idamesinde menfaatlardır. Sınal ziraa, sanayie ham mevat temin ettiği nispete, sanayi sermayesinde köylütlerin bu şekillerde istisnalarından kendi gayeleri lehinde günden güne daha ziyade istifade etmektedir.

Mustafası kuvvetler nispeten aşağı bir seviyyede oldukları cihelle, memleket menabının güvencilemiyecek bir halde bulunmasına; ve kemalist burjuvazinin, bugüne kadar olan memleketin sermayedarca inkişafını çabuklaştırmak için cenebi sermayesini ciddi bir tarzda çekememiş olmasına mebnul, halk fırkası mütemadiyen daha ziyade kendi talimini büyük erazi sahiplerinin ve mürabahacı tüccar sermayesininine bağlamak mecburiyetindedir. Aynı zamanda halk fırkası hükümeti malli siyaseti vasıtası ile köylütüğün emlak küllelerini bir müstemlikce soygunu mevzuuna katbediyor; Bütün bir sıra Devlet inhisarları tesis etmesi ve Devlet sınıf işletmeleri vücutte getirmesi hep bu maksatlardır. Takip edilen gaye karlıyın milli sanayi himaye değıl, fakat bir taraftan hazine gelirini artırmak için, istihlak mahsulatının bahalıya satmak (kibrit, çığara kâğıdı, tütün, ispirotolu içkiler, v. s.), diğer taraftan da demir yolu inşaatına ve Devlet sanayine sarfolunmak üzere, köy iktisadiyatından azami miktarlarda sermaye kopartmaktır. Bu hususiyetlere mebnul kemalist burjuvazi köylütük mes'elesini halletmekten aciz olmakla kalmıyor, fakat o, siyaselle büyük erazi sahiplerinin iktidarını sağlamlaştıyor, mürabahacı tüccar sermayesinin ve sınıf tüccar sermayesinin iktidarını da sağlamlaştıyor. Ziraaatla sermayedarlık münessebatlarının inkişafına mütevaziyen, halk fırkası hükümeti köylütüğün soyulması ve ezilmesi usullerini takviye ediyor ve yeniden yaratıyor.

Köylerde halk fırkası büyük erazi sahiplerine ve zengin köylütelere dayanıyor. Zengin köylütler, bilhassa sermayedarlığın en ilerlemiş bulunduğu mülklerdeki türk zengin

köylüleri, halk fırkası cephesinde bulunuyor. Proletaryanın müttelikleri yoksul köylü ve orta halli köylü kitleleridir; fakımya tekniği köylülik değildir.

8. Rum ve ermenilerin kabir ekseriyetinin memleketten kovulmaları, şehirlerde işgal ettikleri iktisadi mevkilerin zorda rum ve ermeni burjuvazilerinin ellerinden alınması, rum ve ermeni büyük erazi sahiplerine ve köylülerine ait toprakların müsadereci, milli ekalliyetlere mensup kitlelerin kalfi am ettirilmesi, halk fırkası hükümetinin milli meseleyi „halk“ için baş vurdugu çareler işle bınlarıdır. Milli ekalliyetlerin hakın sınıfları (küret derebeyleri, rum ve ermeni burjuvazileri) iktisadi mücadelesi esnasında, imperyalizmin müttelikleri ve türk milli inkılabının düşmanları idiler. Bunlara karşı mücadelede Komünistler müzar adde dilerler bile, başta darbeci emekli kitleler üzerine düşü- günü kaydetmek için eder. Zaten o zamanki Komünist teşkilâtı, bu emekli kitleleri inkılabın tarafta çekmek için, köylülik inkılabı vazifelerini ve milli ekalliyetler meselesini hall istikametine ufak bir teşebbüsle bile bulunmamıştır.

Maamafih bazı ekalliyetlerin memleketten kovulmaları ve kısmen imha edilmeleri, küret isyanlarının tenkili, cebri siddetle kırkıştirme teşebbüsleri, milli meseleyi günün meselesi olmaktan ekaramadılar; o olan büyük bir rol oynuyor. Memleketin gayri mütesavi inkısaftı, milli ekalliyet- lerle meskun havatinin (Kürdistan, Lazistan) mutlak ve nispi geriliği türk burjuva Devletinin vahdetini daima tehdit eden amillerdir. Milli kurultus mücadelesi devresinde, aksi- inkılapçı bir rol oynayan milli ekalliyetlerin hakın sınıflarına karşı, kenallisinin mücadelesi, imperyalizme karşı mücade- lenin bir özünü teşkil ediyordu. Şimdi ise bir aksı, halk fırkasının milli meseledeki siyaseli mütteli ve aksi-inkılapçı mahiyetidir. O, bu meseleyi milli ekalliyetleri kırkıştırmek ve barınca ezmek teşebbüsleriyle halledemez. Yalnız amele sınıfı, milli ekalliyetleri kendi mukadderalarını — türk

Devletinden ayrılmak ta dahli olmak üzere — serbesce tayin hakkına malik kılmak için olan mücadelesinde, ekalliyet işçilerini, derebeylerin ve kendi burjuvazilerinin nüfuzundan kurtarmak ve bu hakın sınıfların iktidarını yıkmak için, onların sınıf mücadelesini teşkilatlandırmak suretile, milli ekalliyetler meselesini halledilecektir.

9. Nevendiyetinin ilk devresinde, Komünizm muhtelif müttelaki isahatlar tahakkuk ettirdi. Milli istiklali elde eder olmaz hükümdarlığı ve hilafeti lahdrip, sofiya ve hocca takımının hukukunu tahdit, dini devletten tefrik, büyük bir ihtiyatla kadınların kurultusunu temin, aşarı ilga etmek, cumhuriyeli kurmak gibi teşebbüslere girişti ve bunları başardı.

Fakat şimdiki devresinde, halk fırkası artık inkılabı kabili yetlerini tamnamile sarfetmiş bulunuyor. Halk fırkası tara- ından kurulmuş olan cumhuriyet, amansız bir tehliş siyaseli takip elmesi, amelelerin ve köylülüğün ana kitlelerinin sınıf mücadelesini bozması, Anadolu burjuvazisinin imperyalizm ajanı büyük ticaret burjuvazisi ile ve müradahaci ticaret burjuvazisi ile ve aynı zamanda büyük erazi sahipleri ile hasır neşir olması ve nihayet türk burjuvazisinin imperya- lizme teslim olmak yoluna girmiş bulunması sebepleri ile hi- kümdarlık iricamı lecessüm ettiren eski büyük burjuvaziyi ve eski derebeyi büyük erazi sahiplerini mağlup etmiş olmakla beraber-bizzat kendisi güttükçe daha mütteli ve aksi inkı- lapçı bir mahiyet almaktadır. Milli inkılabın ilk inkısaftı dev- resinde diktatörlüğünü imperyalizme ve imperyalizmin Tür- kiyedeki ajanlarına karşı kullandığı olan, Komünist burju- vazi, hali hazırda onu bilhassa amele sınıfına ve köylülüğün anakütlesine karşı kullanıyor. Türkiyede bütün bir sıra burjuva halkçılığı vazifeleri halledimemiş duruyor. Yalnız amele sınıfının ve köylülüğün ana kitlelerinin yapacak- ları inkılap bu vazifeleri halledebilir.

10. Girdisi ağır da olsa, sanayiın inkişafı hergün daha ziyade sanayi proletaryasını fabrikalarda demiryollarında madenlerde çoğalan mahallelerde, asri nakliyat işletmelerinde tekâsüf ettirmektedir. Köy iktisadında sermaye-darlığın inkişafı mecbesi, ziraat proletaryasının kesafeti de büyük bir mükavvata artıyor.

Muhtelef grevler proletaryada sınıf sınırlarının uyumunda olduğunu işaret ediyorlar. Komünist burjuvazinin diktatörlüğüne karşı mevsane mücadelesinde, amele sınıfı sindikalarını yaratmaya çalışıyor. O, aynı zamanda işçiler teşkilatını, komünist fikasını da kuruyor. Komünist burjuvazinin başlıca hedefleri: Amele sınıfını teşkilatsız bir hale irca etmek, onun müstakil teşkilatlarını yıkmak, komünist işçilerini mahvoldürmek, proletaryayı „kendisi için sınıf olarak tezziden men edecektir. Amele sınıfının kesafeti, kuvveti, teşkilat ve sınır derecesi bilhassa burjuva diktatörlüğüne karşı sınıf mücadelesi içinde ziyadelerdir. Halk fırkasına karşı mücadelede, proletaryanın sevkü idare etmesi için elzem olan seriat güçlüğü daha ziyade olgunlaşiyor. Proletarya, komünist fırkasının idaresi altında, muharrik kuvvetleri amele sınıfı ve köylülüğün ana kütleleri olacak olan, halkı burjuva inkilâbında hegemonyayı elinde tutacaktır. Mütemevvi ahyal dolayısıyla (S. S. C. I. nun yakınlığı, köy ehalsinin oldukça derin tabakalaşması, garpla beynelmül inkilâpı amele hareketinin, sarıkla millî kurultay mücedelerinin inkişafı, v. s.) bu halkı burjuva inkilâbı *suratle sosyaldist inkilâbına tahammül edecektir.*

11. Eylesvün halk fırkası derin bir buhran geçiriyor. Inkilâbın halledememiş olduğu meseler sınıf zıddiyetlerini vahimleştiriyor. İmperyalizmin söyüğü meclkeci lakattan düşürüyor. Halk fırkası hükümetinin harsiel siyaseti, memleketin beynelmül vaziyetini, onu muhtelif *imperiyalistlerin yökün sarıkakti mücedeleri için sârtiklenme suretine, gün geçtikçe daha karışık bir hale getiriyor. İm-*

peryalistler Türkiyenin güç bir iktisadi vaziyette bulunmasından bir istifade güçlüğü daha büyük metaliplileri sürüyorlar; halk fırkası hükümetini güçlüğü daha mühim imtiyazlar vermeğe ve temamlı teslim olmaya mecbur etmek için uğraşıyorlar. Kendini buhran kısıçına kapırmış, olan ve imperyalistlerin müteazyit metaliplini talmin etmeğe tebar edilen halk fırkası yeni manevralarla kendine bir kaçamak yolu araştırıyor ve S. S. C. I. ya yeniden yaklaşmak teşebbüslerinde bulunuyor.

Köylerin mürabahacı tüccar sermayesi tarafından soyulması yarı-derebeylik esaretini doğuran, ziraat münasebetlerinin genişlemesini ardi-sıra getiriyor. Köylülüğün harabiyeye sürüklenmesi ve sanayiın çok ağır inkişaf etmesi, dahili pazarın inkişafını dar bir kadro içinde tahdit ediyor. Üç sene üstütle fena mahsul alınması derin bir kesallığı mucip oldu. Bundan başka son zamanlar artık ziraat buhran Türkiyede müteazyit ehalsunul ziraat buhran şeriatü dahilinde inkişaf ediyor. Sanayide de bir durgunluk hüküm sürüyor. Osmanlı borçlarının Janınması ve ödemesi, menfi harsiel ticaret bilançosu, İktisadiyatın durgunluğuna ragmen bütçenin tezyayüdü mallı buhranı mütemadiyen vahimleştiriyorlar. Türk İrsası seri bir tempo ile kıymetini kaybediyor.

Halk fırkası hükümetinin buhranı tahfif için itihaz ettiği tedbirler (ecnebi memleketlerden emtia ve makina ithalatının lenkisi, ihracatın teşvik ve tezyidi, bazı sanayi şubelerini bilhassa menşucet sanayini suratle inkişaf ettirmek teşebbüsleri, yerli malı istihlakı lehinde şiddetli propoganda, sanayi Devlet muavemetinin artırılması v. s.) halî hazır buhranı mahsus bir derecede tahfife müncer olamazlar. İktisadi buhran halk fırkasını bir taraftan ecnebi sermayesi önünde teslim olmak yolunda, diğer taraftan da amele sınıfını ve köylülüğün ana kütlelerini şiddetle istismar etmek yolunda mütemadiyen ileriyeye doğru itiyor. Misalsal kuvvetlerin aşağı seviyyede bulunmaları, ve aynı zamanda burjuvazinin suratle sanayi inkişaf ettirmek arzusunun beslemesi

nehesi, *amele sınıfının ve başlıca köylülükle kitlelerin istisnaları son derecede onlışıma bir maddiyet tesirler.* Fakat bunun nehesi olarak *amele sınıfının ve köylülüğün mukavemeti de artıyor.* Başlıca köylü kitlelerinin hoşnutsuzluğu ziyadeliyor. *Amele sınıfı içinde kemalist burjuvaziye ve onun hükümetine karşı düşmanlık hisleri için için kayıyor.* Harabiyeye düşen küçük burjuvazi mütemadiyen halk fırkasından uzaklaşıyor ve çok defa müfreci anastrın tesiri altına düşüyor. İktisadi bahıran ve halk fırkasının icinai temelinin darılması, Yarı-derebeyi büyük erazi sahiplerinin ve imperyalisme bağlı ve inkilâp taraflından zedelemiş olan eski büyük ticaret burjuvazisinin (Kompradoj) muhalefeti canlandırıyor. Milli sanayi sermayesi ile milli banka sermayesinin bir arada kayması ve ticareti başlatmış olmasına rağmen, hızzat kemalîsm cephesinde burjuvazinin muhtelif hüzzupları arasında dahilî bir mücadele cereyan edip duruyor. Sanayi burjuvazisi smai memmül üzerinden alınan günmük rüşumunun yükseltilmesi lehinde bulunuyor. Ziraat sermaye-darları ve büyük erazi sahipleri ziraî mahsulâta yüksek bir günmük tarifesi kommasını istedikler ve bunu elde ettiler. Ticaret burjuvazisine gelince o umumiyetle ihlalata karşı yüksek bir tarife vazına karşı mukavemet ediyor. Imperyalisme bağlı yeni büyük ticaret burjuvazisi gün geçtikçe daha ziyade cenabi sermayesi ile mezoluyor ve halk fırkası hükümetini imperyalisme teslim olma yolunda daha çabuk yürümeye icbar ediyor.

Fakat imperyalismin ehan harbinden sonraki inkisafının üçüncü devresi serati içinde, milli inkilâbı mütekip, milli kurtuluş mücadelesinin ve proletaryanın sınıf mücadelesinin hızzatı serati dahilinde, ve *amele sınıfının ve köylülüğün mütezayit mukavemeti serati dahilinde, imperyalistlerle bir enlaşma son derecede güçleşmiş bulunuyor.* Manafih *amele sınıfının ve köylülüğün hoşnutsuzluğu henüz halk fırkası hükümetini yıkıma maktedir bir kuvvet haline gelmiş değildir.* Demilebilir ki bu hükümet büğüne kadar inkilâp

21
kuvvetlerinin teşkilatlanmasına, onların halk fırkasının hakimiyetini devrelecek bir derecede temerküz etmelerine mani olmağa muvaffak oldu. Buna mebnî kommunistlerin esas vazifesi: *amele sınıfını teşkilatlandırmak, proletaryayı seferber etmek, proletaryanın müstakil bir sınıfı kuvvete istihalesini hızlandırmak işleri üzerinde toplanır.* Mütezayit geçişme pahalılığı, hakiki (real) ücretlerin kuvvelli azalışı, işsizliğin ziyadelişmesi, fırkanın fealyetli için müstesna bir suretle müsnül serati yaratmışlardır.

Fırkanın başlıca ve derhal ifa edilecek vazifesi: proletaryanın iktisadi savaşlarına meydan vermek, onları teşkilatlandırmak ve sevku idare etmektir. Fırka bu vazifeyi başarmak için, *fabrika komiteleri, sendikalar* yaratmak, ve onlar vasıtası ile, *kütüpheler, robotların takoye etmek mecburiyetindedir.* Kommunist fırkası, *amele sınıfını geçici gündelik mebnili lehinde mücadele için seferber etmek, bu mebnili mücadelede nihat gayeleri ile bağlamak, sınıf mücadele esasında onu teşkilatlandırmak ve sınıf şuurunu tavlamanak suretlerle, proletaryayı, en esaslı mücadelesi olan, halk fırkasına karşı mücadele vaziyetine isal edebilir.* Ancak köylülüğün başlıca kitlelerini geçici gündelik mebnileri için olan mücadeleleri esasında ve bu mücadeleleri ziraî inkilâp programına bağlamak suretidir ki kommunist fırkası onları seferber etmeye, teşkilatlandırmaya, mücadele esasında, *amele sınıfı ile köylülüğün ana kütüpheleri beyinde, amele sınıfının idaresi altında bir ittifak yapılmaya muvaffak olur.* Ve ancak kommunist fırkasının rehbereği altında *vücut bulan bu amele ve köylü ittifakı adı sira şhirlerin goksul ehalsinin ana kitlelerini de sürükleyebilir.*

12. Milli kurtuluş hareketi baş gösterdiği zaman, kommunist partisi henüz mevent degildi. Ancak imperyalizm aleyh-ları mücadelede burjuva rehberliği, Ankarada müntazam bir hükümet şeklinde tebellür ettikten sonradır ki, bütün memleketle dağınık bir halde bulunan muhtelif kommunist

insanlar ve gruplar, muharebe patlırları esnasında, emekçi hütleler üzerinde bir tesir icra edebilecek bir tek fırka halinde teşkilatlandırlar. Fakat marxist-leninist nazariyat ile pek az üffeli olan küçük-burjuva münevverleri tarafından Ankara'da yaratılan bu teşkilat (halk iştirakiyun fırkası), ililâf ordularının işkâli altında bulunan amele mekezerlerinden tecrit edilmiş olmasına auehni, bir küçük-burjuva köylü fırkası mahiyetini almakta gecekmemiş; ve --- istiklâl mücadelelerinin ilk merhalesinde çok kuvvelli olan --- voksul köylü hareketini komünizme değirn çevirmek, ve onun boyunda, millî kurtuluş hareketinin hegemonyasını ele geçirmek hedefi üzerine bütün gayretlerini tefsif etmişli. Halk iştirakiyun fırkasının „Yesil ordu“ (Kenahşistlere hasım, voksul köylülerin inkilâpçı teşkilatı) ile ve onun elebaşlarıyla kaynasmaının sebebi bu konuda aramak lâzımdır. Komünist mislerden yardım gören „Yesil ordu“ nun, bir afa, kenahşist ve taraflarının yemmesine ve onların yerini tutmasına rannak kalmıştı.

Bu teşebbüsün mağlubiyeti ve SSCİ. de bulunan harp esirleri arasında KİB. nin müzaheretli ile doğmuş olan Türkiye komünist fırkasının bir teşkilatlarından „onbeş“ mücahidin, kenahşist ve yardım taraflından, kapelikle kurulmuş bir tarzağa düsürülmeleri ve canavarasına bogazlatılmaları, komünist teşkilatın tali role icra etmişli (kânunumı 1921). Fakat komünist propagandasının, kütülelerin abâkalarını ve muhabbetlerini uyardırması olduğunun en iyi delili, amele inkilâbının öz mücahidlerinin her türlü faaliyetini zailmane bir tarzda bastırıldığı aynı sırada, Ankara hükümetinin bizzat kendisi bir sahte komünist fırkası teşkiline ihtiyac hissetmiş olmasındır. Bu kaba hileye müraacaatten maksat Anadolu'nun emekçi kütülelerini K. B. inden ayrıran bir divar vücutde geçirmek ve komünist propagandası kendilerine tesir etmiş olan işçileri ve köylüleri aldatmak ve teşkilatsız bir halde tutmak idi.

Bütün bu müddet esnasında, 1919 dan itibaren teşekkül etmiş olan genç türk marksistlerinden mürekkep bir grup (İİF-Beynelmîl grup), millî ekalliyetlere menşup ana-sırdan mürekkep bir inkilâpçı sendikalist teşkilat ile (beynel mîlet işçiler ittihadı) teatriki mesal sureti ile, İstanbul'da ve civar vilayetlerde amele sınıfı arasında, müsmir bir neşriyat ve teşkilat faaliyeti sarfediyordu. İnkilâp hareketlerinin marxist-leninist prensiplerini türk işçileri arasında tanımlı ve türküyaya tabrik eden, ilk sınıf mücadelesine müstenil meslek birliklerini yaratan ve imperyalist işkâli altında inleyen emekçi kütülelerle anti-imperyalist cephe de çarpışan amele mücahidleri arasında tesannut ve ittibatı temin eden o idi. İstiklâl harbinin zaferindenberi mevcudiyetini bütün telhişlere rağmen idame eden ve efan bugün komünist hareketinin başında bulunan fırkanın, K. B. nin Türkiye şubeshinin esas nüvvesi bu gruptan müdevvettir.

Beyaz telhişin mülevall darbeleri T. K. P. nin feal kadrosunda birçok tahribat ika etmişür. Maamafî bütün bu cebrî şiddet — onu zaman zaman zafâ düğar emekle beraberer — günden güne inkişaf etmekten ve büsbütün bir proletarya fırkasına tahavvül etmekten men'edemedi. Bu inkişafa üç merhale tefrik olunabilir:

1. 1925te, tam bir burjuva diktatorluğu ve müstesna kanunlar idaresi teessüsüne kadar geçen müddet zarfında, mutlak bir tarzda kanun haricinde yaşamak mecburiyetine icra edilmezden evvelki, dört senelik devrede, komünist fırkası çok iyi bir propaganda ve fikriyat faaliyeti sarfetti; taktik hatalarına düsmüşse de peyderpey bunlara bizzat kendisi tashih, ve amele sınıfının inkilâblı hareketini bilfiil sevkü idare etti.

2. 1925 — 1927 devresinde fırkanın merkez komitesi artuk kendisine terettüp eden vazifeleri başararak bir seviyede bulunmuyordu. En azamkâr azalarının malikân edilerek hareket haricine atılmış olmasından, o son derecede zaif

23

bir hale gelmiş, istiklal mahkemelerinin tehlikeli kararlarından gözü korkmuş ve kuvveti maneviyası kırılmıştı. Böylece kendisini kapıtrdğı yılmuktan mümbes mustrane haraketsizliği (Pasivite) mazur göstermek ihtiyacı ile o içtimai-iktisadi vaziyetin bir menşevikce takdirine saptanmış ve lam manası ile tasfiyeci (fikidasyonist) bir fikiryat ileri sürmüştü. Bu devrede fırkanın tamamıyla inhiyal etmensi olmasını mahallî teşkilatların yılmaz dayanıklılığına ve kommunist gençliğine mensup mücâhidlerin sebatlı faaliyetine borçluymuz.

3. T. K. P. mülahazetle bulunan K. B. nin daha kaydı sarı himnadamı hatiz mahkûm rehberlerin idaresi altında, 1927de, bu korkak ve fikiryat ilibarı ile tereddide uğramış amirleri basından aldı; ve tecrübe edilmiş ve K. B. nin hatline sadık fırka ve kommunist gençliği mücâhidlerinden mütekekep yeni bir idareci kadronun rehberliği altında yeniden inkilabi mücedelelere atıldı. Bu dönemin tabhikinden mümbes hiyanetler, kütleli tevkifat ve mahkûmiyetler fırkanın inkisafını sekteye uğratmak şöyle durson ona büyük bir huz veridiler ve işler hezinde kommunistin ilibarını yükselttiler.

Bu suretle belhni doğrulluğundan beri, fırka, beyaz telhis ve halk fırkası diklatortluğının başbos soygununa karşı sistenli bir mücedele yürütmele beraber, kendi teşkilatını sağlamlaştırmağa ve sanayi işçileri içine gittikçe daha derin bir tarzda kök salmağa ilina etmektedir. Bu faaliyet onu mütemadycen resmî makamın günden güne şiddetlenen takiplerine ve tecziyelerine maruz kılyor. Denebilir ki T. K. P. ile halk fırkası birikimeli arasında fassalsız ve amansız bir mücedele devam edüp duruyor. Bu çarpışmaların etkinliği fırkaya, muhtelif zamanlarda kendi safılarına sokulmaya becermiş olan ve T. K. P. nin tabii serpilmesine engel teşkil eden teknil unsurları, oportunist-tasfiyecileri, küçük burjuva siyasetçilerini, trockistleri, veya sadece

23

bilavasita polis hesabına çalşanları tedricen meydana çıkarmak ve bunlardan kommunist teşkilatlarını temizlemek inkhâmını verdi. Son zamanlar, bu safra (başlat) anaardan orta kalanlar, uzun müddet evvel fırka harikine alınmış bütün murretler (renegal) ile birleşerek, amele sunli içine nifak tohumları ekmek ve böylece K. B. nin Türkiye subesini, dahilî çekisimler ve kavgalarla yıkmak maksadı ile bir „polis provokasyonu fırkası“ teşkil ettiler. Bir taraftan bu caniyane teşebbüs, diğer taraftan, muhtelif vilayetlerde yeniden yapılan kommunist tevkifatı, T. K. P. nin elian buğün bile şüpheli veya doğrudan doğruya polise bağli bazı anaarı ihtiva ettiğini göstermektedirler.

Bu şerati altında T. K. P. ye atideki vezail terettup etmektedir:

T. K. P. bu kovuluşlar (renegal) teşkilatına karşı bütün azını ile mücedele etmeli; onu sevkü idare edenleri, burjuvazinin ve halk fırkası polisinin, yüzlerine kommunist maskesi geçirmiş usakları olarak merhametsizce teşhir etmeli ve bu nikabı yırtmalıdır; o, yenisbaştan teşkilâtlanmas faaliyetini daha ziyade, hizipçilik mücedelelerinden ve polis provokasyonlarından haricte kalmış sinai işletmelere doğru tevcih etmeli; her nevi işletmelerde amelelin işleme şartlarını ve herşeyden evvel, hatli hazır iktisadi buhranla ve türk hirasının kısmetini kaybetmesi ile alakadar olmak üzere ücret mes'elelerini (alın esasına müstenil hakiki ücret şiarı) çok yakından tekkik etmeli; iktisadi melalip hareketlerini inkisaf ettirmek maksadı ile (halk fırkasının elinde olsun veya olmasın) elian kanunî bir mevcudiyete malik teknil amele cemiyetlerinde kommunist fraksyonlarının faaliyetini şiddetlendirmeli; bundan maada işletmelerde fiilyat komiteleri, melalip mücedale komiteleri v. s. . . teşkiline başlamak ve bunlar delateli ile ameleli iktisadi mücedalelere sevk etmek, grevler ilan ettirmek ve siyasi kütleli nümayişler yapılmak suretleriyle yeni meslek birlikleri teşkilî lehinde faaliyet

hasız bir faaliyet sürfelmelidir. Sendikalar (meslek birlikleri) arısında usulü sebatkar bir çalışma ile ancak, frka kütleleri nufuzu altına alabilecek ve sevkü idare edereği sınıf mücadelelerinde teşkilâetlik kabiliyetleri ve profesyona davasına fedakârlıkları kâfi olan genç amelleri içine alarak kadrolarını tazelenmeğe ve kuvveldenirneğe muvafak olacaktır.

Fırkanın yembaştan teşkilâatınıısı işinin, hakke merkeziyetliğin iptidai şartı olan ve onsuz hiçbir bolsevikleştirme tedbirinin tahakkuk ettirilmesi mümkün olmayan bir demir disiplin partisi altında cereyan etmesi eğvâbidir. Fakat bu disiplin, fırkanın kanun haricinde çalışmak mecburiyetinde bulunmasından mümbets gizlilik şeratinde zarar has etmiyecek bir tarzda, frka önünde dâran havyali mes'elelerin, hucrelerde ve mahalli komitelerde geniş bir jefikçilik dairelerinde münakışa olunmasına mani olmamalıdır.

Kovunuşlara (rengat) oportunist lastiyecilerde ve sair kemalist burjuvazi ajanlarına karşı mücadelede en büyük muvaffakiyet teminatı, bu mücadeledeyi asla bir tekce (sekte) zihniyetiyle yapmıyarak, gerek merkezi komitasının, ve gerek havyali teşkilâatlarının işlerini ve faaliyetlerini gayet ciddi bir nefsî tenkide tabi tutmak suretiyle, yapmak olacağını bir an bile unutmamak icap eder. Böylece, TKP. rehber kadrosunun mazinin ve halin hatalarını tashih etmek ve aynı hatalara bir daha düşmemek, hususındaki sırsız iradesi hakkında, şüphe ve şüphesiz komünist ameller nezdinde kuvvelli bir kanaat hasil olarak, müteakibli itimat kuvvelenecek ve fırkanın itibarı ziyadeleyecektir.